

DE EMEN. STRVTCT.
THOMAE LINACRI

DE EMENDATA STRVCT.

ura, siue de constructione uerbi.

¶ participij, Liber.

quartus.

Verborum
tria sunt
genera.

Erborum constructio maxime non modo uaria, uerumetiam perplexa planè est, si quis genera ipsa, à quibus constructionis ratio maxime ducitur, parum rite distinguat. Sunt autem ea in uniuersum tria. Nempe

Actiuorum
triplex
ratio.

actiuum, passiuum, & neutrum. Quæ enim deponens & commune uocant, uocis magis quam significationis gratia, diuersum sortita sunt nomē. Siquidè deponens actiui uel neutri; Commune actiui et passiui significationem obtinent. Qui igitur unam tantum in actiuis rationem contemplati, ceteras ad neutra relegant, ut genera ipsa confundūt, ita constructionis proprietates necessario miscent. Idè faciunt & qui generalium constructionū præceptis uel omisis, uel satis ad huc sibi non perspectis, ordines quosdam comminisci sunt inducti, quibus omnem uerborū constructionē explicarēt, quū interim nec unius fere ordinis uerba satis comprehendant, nec ullū pene ordinē constituent, sub quo alterius ordinis uerba non ueniant. Nos his incommodis mœderi conati, primum genera quæ me-

morauimus

morauimus ita distinximus, ut triplicem statuerimus
 actiuorum rationem. Vnā eorum quæ omnibus nume-
 ris & personis passiuam interpretationem recipiant
 ut quæ in rem præditam loquela, uel (ut Priscianus
 interpretatur: in id quod fateri potest, quod in se fit
 transeant, ut doceo, uerbero. Alteram eorū quæ in ter-
 tia utriusq; numeri eiusmodi interpretationē recipiāt
 ut quæ in ea transeant, quæ quoniam fateri nequeunt
 quod in se fit, nec primæ nec secundæ personæ passiuæ
 uocis usum dederunt. Tertiam eorū quæ in aliquid co-
 gnate duntaxat significationis transeant, si modo in
 aliquid, ut Curro, nauigo, His passiuæ triplicia in li-
 bro de Partibus, quæ huic necessarîo præposuimus, ex
 aduerso reddidimus Quod reliquū uerborum est quo-
 niam nec actiui generis est, nec passiuui, ipsa rei natu-
 ra inducti, in neutra meritò coniecimus. Ita tametsi de
 ponentium & communium meminimus, tamen con-
 structionem eorum ad hæc tria genera referemus.

Rursus quo tota mihi expeditior ratio sit, genera
 libus uerborum constructionibus, hæc sunt quæ omni
 ueborum generi adijci à tergo possunt, seorsum posi-
 tis, proprias trium quæ memorauimus generum,
 per se reddidimus. Nec has confuse, uel ut cunq; fors
 tulit, sed primum simplices, deinde compositas. Quo
 uero, adhuc dilucidior toto mihi tractatio sit, Imper-
 sonalium quæ uocant, numerum astrinxi, ut quæ pau-
 cis demptis, ad personalium normam omnia reuoca-
 rim: Inquam sane non tam meam quam ueterum om-
 nium

nium sententiam, ut Priscianus, & ante eum Apollonius auctores sunt, gaudeo doctos quosdam ex Germanis Hispanisque non alio quim ipsa ueritatis uel impulsos quadantenus concessisse. Ad hæc quum pleræque præceptionum uarias & perplexas exceptiones recipiant, placuit quo minus generalium præceptionum claritatē turbare, eas in unā ueluti summā includere, quā idcirco Idiomaton appellauimus, quod quorundā uerborū priuatas cōstructiones continet. Hic quoque quoad potui, ordinis ratione aliqua captata, quam hæc ipsa partim in genera, partim in literarum seriem digresserim. Sed quum hæc fortasse ijs qui res ipsas expectabunt, nimium uisus fuero præfatus, quod instat aggrediamur.

Actiui cōstructiones

Omne igitur actiuum uerbum, quā utiq; est actiuum, in accusatiuum patientis personæ transit: ut Doceo, puerum, Aro campum, Viuo uitam. Quæ ratio adeo recurrit, ut quicquid in accusatiuum huiusmodi transit, etiam sit actiuum, quod etiam passiuum ex se declinari natura certe patiatur, præter admodum pauca, eaque ex usu, qualia sunt, Volo, malo, facio, et que ab eo composita seruant a: ut, Calefacio, liquefacio, præterea doleo. Priuatim uero actiuorum quædam in actionem transire possunt, atque infinitum modò pro accusatiuo habere. Talia sunt hæc cum synonymis, Cupio, Volo, Malo, Nolo, Paro, Cogito, Affirmo, Nego, Cogo, Incipio, Institutio, Censeo, Sentio, Scio, Iudico, Existimo, Puto, Dubito, Dico, Ostendo, Iudico,

to, Indico, Audeo, Timeo, Suadeo, Iubeo, Impero, Op= to, Disco, Debeo: ut Volo discere, & te discere, Nolo ire, & te ire, Puto te audisse, Horum autem quedā in infinitum feruntur modum, qui solui per ut, uel quod potest. Talis autem infinitus est, qui accusatiuum ante se uel positum uel subauditam habet. Quippe is demū ita solui potest: ut, Memini me somniasse, Aio illum redisse, Rogo te adesse, Memini quod somniaui, Aio quod redisti, Rogo ut adsis. Quedam in infinitum, qui solui sic non potest, ut, Incepi scribere, Audeo as= firmare, quæ sic tantū dicuntur. Quodam in utrunq; ut, Scio legere & te legere. Doceo tacere, & te tace= re. His generibus commune est, quoties infinitus mo= dus ipsius personæ actio passiue est quæ finitum uer= bum præcedit, posse id et post se similem illi personæ casum per appositionem (ut antè est traditū) recipere ut, possum resistere solus. Videor scripssisse hæc pri= mus, Spero uideri tibi amicus, Et quum nominatiuum habet post se, accusatiuum minime habere pre se. Con= traq; quum infinitus modus non eius quæ finitum uer= bum præcedit, sed alterius personæ actio est, ut nec no= minatiuum post se recipere, ita plane ante se accusati= uum diuersæ illius personæ necessario habere debere, Iubeo illum saluere, Volo te rescribere. Ceterum non ignorandum in finitum hūc uariè solui post uaria uer= ba solere. Modò (ut Græci uocant) εἰδῖκός id est, ut uerbi generalitatē definit per quod. et uerbum alias indicatiuum uel subiunctiuum Laurentio placet. Vi= deo

120 DE EMEND. STRVCT.
deo te sapore, uideo quod sapis & sapias. Alias sub
i in diuū duntaxat, iubeo te redire, iubeo quod redeas
In hoc genere cēset idem Laurentius prioris rationis
esse, Credo, opinor, puto, gaudeo, letor, uoluptatē ca
pio, cum similibus. Posterioris illa Mando, iubeo, im
pero, exigo, uolo, postulo, moneo, sino, permitto, et sy
nonima Tibul. Hanc Venus ex alto flentem subimis
olympo Spectat, et ifidis quod sit acerba, monet. Oui
de trist. Delicias si quis lasciuaq; carmina quærit,
Promoneo, nunquam scripta quod ista legat. Idem in
Epi. Sapphus, Nō ut ames oro, sed quod amare sinas.
modo (ut ijdem Græci dicunt τεληκός, quando ali
quid ut finem significat per ut, sicut hæc proxima, Iu
beo ut pergas, Volo ut narres. Terent. Orare iustus si
se ames, hera. ut ad se uenias. Sunt ex priore genere,
quum in futurū infinitum transeāt, honestam eius per
infinitū fore uel futurum esse periphraſim accipiunt.
Confido, auguror, spero, suspicor, uel ominor homi
nes aliquando ueterū lectione delectandos esse: et Con
fido, spero, suspicior uel ominor fore uel futurū esse
ut homines ueterum lectione aliquando delectentur.
Sunt ediuerso quædā tertiæ actiuorum personæ, quæ
ut post se accusatiuum, ita ante se infinitum loco =
minatiui accipiūt. Ea sūt, Decet, delectat, iuuat. Ver
gilius, iuuat euasisse tot urbes Argolicas. Linius, Me
quoq; iuuat, ueluti ipse in parte laboris periculiq; su
erim, ad finē belli Punici peruenisse. Soluūtur autem
eiusmodi infiniti per quod, et subiunctiuū, iuuat euas
fisse,

fisse. *Iuuat quod euaserim.* His additur oportet, quod simili modo infinitum ante se pro nominatiuo habet Meminisse oportet. Recipiunt tamē hęc nihilo minus et alios nominatiuos, ut Ouidius in epist. Tūc te plus solito lasciuia nostra iuuabat. Vergil. Non omnes arbusta iuuant. Ouid. Lude, decent animos mollia regna tuos. Seneca, Agricola m arbor perducta ad fructum delectat. Decet uero & cum datiuo nonnunquam legitur, Cicero de Orator. Quandoq; id deceat prudētia tua. Teren. in Adelph. Ut uobis decet

Passiua omnia cuiuscunq; sint generis, in ablatiuo agentis personæ cum a uel ab præpositione transeunt. Horatius, Laudatur ab ijs, culpatur ab illis. Oui. Non tamen illa legi poterant patienter ab ullo. Plin. ad Arriū, Amariq; ab illo laboraui. Verti potest ablatiuus hic in datiuū ubiq; Græco (ut Seruio placet) more. Vergil. Nec cernitur ulli: Cicero, Honesta bonis uiris, non occulta queruntur: Post passiua uero participia uel frequentior est datiuus usus quā ablatiuus. Vergilius, Nulla tuarū audita mihi nec uisa suorum. Idem Præterea duo nec tuta mihi ualle reperti.

Passiuorum natura & quinq; illa imitantur, Videlicet, *pulo, uenico, liceo, exulo, et fio.* Quintilianus loquitur. *Inst. An ab re sustibus uapulasset? Idem, Fabricius respondit se à ciue spoliari malle, quam ab hoste uenire. Macrobius, Sat. lib. 6 Si propter hoc a conuiujs exulabit philosophia, procul hinc faceffant et alumnæ eius, honestatem dico et modestiam, nec minus cum sobrietate pietatem*

Passiuorū
cōstructio:

Quæ passi
uorū natu
ram imitan
tur.

pietatem. Cicer. Tacitus uero ille finis teterrimus, ut
 quanti quisq; se ipse faciat, tanti fiat ab amicis. Legū
 tur hæc et sine ablatiuis á tergo. Iuuenalis. Si rixa est
 ubi tu pulsas, ego uapulo tantum. Plaut, Menech, Die
 septimi auctio fiet Menechme mané sané, septimi uen-
 nibūt serui, suppellex, ædes, omnia quiq; licebūt præ-
 sente pecunia. Horatius, Cōtra Leuinū Valeri genus,
 unde Superbus Tarquinius regno pulsus fuit, unius
 asis Non unquā pretio pluris licuisse. Marti: Parno
 cum pretio diu liceret. Et Quintiliani illud, Proditio
 nis damnatus cū aduocato exulet. Iuuenalis, Hic sunt
 homines. Recipiunt passua et modos infinitos, Modo
 post se, ut Iuuenalis, Contemnere fulmina pauper Cre-
 ditur. Modo ante se, & nominatiui loco. Vergil. Cur
 dextram iungere dextræ Non datur? Plin, in nat. hist.
 Locustas pennarum attritu sonare creditur. Idem,
 Qualē fuisse Quinti Sertorij ceruā traditur. Hic po-
 sterior modus, id est, ubi infinitus modus finitū uerbū
 præcedit, uerti in priorem, ubi scilicet is sequitur, po-
 test sic, Locustæ pennarum attritu, sonare creduntur
 & qualis fuisse Quinti Sertorij cerua traditur. Rur-
 sus prior in posteriorem hoc modo, Creditur paupe-
 rem fulmina contemnere. Vtramq; figuram contulit
 Plinius in enudem sensum in 2, Soluiq; rerum nature
 intellectum, et confundi omnia, si aut ipse sol lapis es
 se, aut unquam lapidem in eo fuisse credatur. Videor
 tamen passiuum, alteram tantū harū rationū recipit,
 id est, in qua infinitū sequitur, ut Terentius in Heaut.

Quod

Quod mihi uideri præter etatem tuam facere, & præterquam res adhortatur tua. Et in Eunuch. Multo formosior uidere mihi quam dudū: Priscianus hoc significato obolutum uocat, pro δοκῶν græce

Communia sicuti actiuorum passiuorumq; significationem obrinet, ita utriusq; generis constructionem sibi uendicant. Osculor te & à te, Crimminor te & à te. Huius generis pauca à grammaticis notantur, Crimminor, experior, hortor, interpretor, largior, moror, osculor, ueneror, stipulor. Quibus anumeratur Fungor, ut Col. Sed quisquis ædificia uolet in decliuiibus arcis extruere, sæper ab inferiore parte auspicietur, quia cum ex depressiore loco fuerint orsa fundamenta, non solum superficiem suam facile sustinebunt, sed & pro futura & substratione fungentur aduersus ea, quæ mox, si forte uillam prolatare libuerit, ad superiorẽ partem applicabuntur.

Ex neutris ea quibus uel passio intra ipsa significatur, quæ Idiopathe Græci nocant, uel actio in ipsis cõpleta, deniq; absoluta omnia, nominatiuo à priori contenta sunt, nec transitum in alium fere casum faciunt, quod scilicet per se sensum absoluant, ut Palleo, palleo, nauisco, ructo, curro, ambulo, iaceo, sto. Quedam in infinitum ferri uidentur, ut Cesso, perseuero, desino, & pergo pro perscuero. Terent. Cesso huc intro irrupere? Idem, Pergin scelesta mecum perplexe loqui? Idem, Et desinant maledicere. Ouidius, Desinite ad citharas turba uenire meas.

Quædam nominatiuo ipso (quod fero is certus est) abiecto, se ipsis sensum perficiunt, ut Pluit tonat, fulminat, ningit, coruscat, hyemat, differenat, rorat, lapidat, gelat, uesperascit. Plin. 18, Quæ in cacuminibus montium nubes confident. hyemabit: si cacumina pura fuerint, differenabit. Liuius, Veijs de cælo lapidauerat. Pluit tamen cum ablatiuo iunctum legitur, sed rei quæ alienæ sit significationis, ut Plin. Relatum est in monumenta, lacte et sanguine pluuisse. Illud præcepto non obstat, quod apud eundem legimus, Quæto tu ore patris laudes tonas? Quippe quod per translationem dicitur. Rorat uero cum accusatiuo legitur, Plin. Mirum dictum periculum eo die est, si rorauerit quantulumcumque imbræ, aut si afflauerit. Peculiariter absoluta quæ momentum totius corporis significant, quoties ut plenior efficiant sensum, in actionem transitum faciunt, participiale in tum uolunt, ut Eo perditum, Curro adiutum. Quod etiam in aliud participiale cum præpositione uerti potest, ut Eo uisum, et ad uidendum. Sunt et quæ infinitos uerborum modos recipiunt, passiuus similiter, id est, tum à priore, tum à posteriore, ut Apparet hic uir esse probus, & Apparet hunc esse seruum domini pauperis miserique. Soluunturque hi infiniti eodem modo, quo hi qui passiuus iunguntur, Apparet quod hic uir sit probus. Apparet, quod hic sit seruus domini pauperis. Cæterum absoluta omnia, quibus intra ipsa finita significatur actio, accusatiuum ἐπιθετικῶς recipere per se possunt, sed eius rei quæ uel cognate significationis

gnificationis sit, ut Curro Cursum, uiuo uitam. Vel ad
 mensurā pertinet huiusce significati, ut Curro multū
 Quantū percuristi? Percurri stadium. Vixi etatē. Ci-
 cero Catone maiori, Tertiam enim etatem hominū ui-
 uebat. Idem pro Sylla, Cum Lentulo & Catilina &
 Cethego, foedissimam uitam et miserrimā turpissima
 morte proposita degeret. Quint. Qui uitam beatā uī-
 uere uolet, philosophetur oportet. Verg. Longam in-
 comitata uidetur Ire uīā. Mart. Te tamen ut uideam,
 duo millia non piget ire, Ut te non uideā, quatuor ire
 piget. Qua ratione actiua nimirum censi possunt,
 quum etiam passiua interpretationem recipiant, ut
 in multis uideri licet. Ouidius, Iā tertia uiuitur etas.
 Plinius in 12. Sine quis uita degi non possit. Cic. de fi-
 nib. Ea uita quæ ex summo bono degitur. Martialis,
 Tota mihi dormitur hyems. Terentius in Adelph. De
 curso spatio. Quinetiam absolute accepta, id est citra
 ullum accusatiuū, hæc eadē passiua uocem accipiunt,
 ut curritur, statur, itur. Ouid. Viuitur ex rapto. Iuue.
 Curritur ad uocē iucundam & carmen amicæ The-
 baidos. Sic tamen id ipsū subauditū habent pro nomi-
 natiuo, quod absoluta eorum in o, pro accusatiuo, ut
 curritur, pro cursus curritur: sicut curro pro curro
 cursum, Talia enim, qualia sunt tū illud Ciceronis ad
 Trebatium, Sed nihil a me inseruitū, est tēporis causa,
 tum ad uxorem, Minus est erratū a uobis, desiderare
 nominatiuū non uidentur. Sūt enim nihil et minus, no-
 minatiui, quod declarāt actiua, nihil inseruiui. Minus

errastis. Ita uidelicet dicta, sicut aliquid uel multum inferuiui, uel erraui. Vocauimus hæc in tur finita alibi tertium passiuorum genus, sicut illa in o tertii actiuorum. Ablatiuum tamen persone actricis, modò hîdamus, quoties uidelicet ipsam definire in animo est, ut Cæsar de bello Gall. Cùm ab hostibus constanter ac non timidè pugnaretur, pro eo quod est, cùm hostes pugnarent. Modò omittimus, ubi uidelicet de ea definienda non laboramus, ut Itur in antiquâ syluam. Sic enim tralatiuis ad omnem personã, & numerũ est sermo, ut ex interpretatiõe actiua patet. Statur enim cū per se pronunciat, pro eo quod est, sto, stas, stat: sed et stamus, statis, stant, accipi indifferèter, potest, prout materie conditio postulat. Nec tamen cùm hoc genus passiuum per actiua interpretamur, protinus ea esse actiue significationis putabimus, sicut ueteres grammatici censent. Non magis profectò quàm alia passiuorũ genera, quorum non minus significatio reddi per actiua potest, ut Cædimur ab hostibus, Cædunt nos hostes, Doceor à te, doces me, Doceris à me, docco te. Illud non omittendum in huius generis passiuorũ temporibus ijs quæ latini non aliter quàm periphrafi, hoc est, circuitiõne explicant, participium sub neutro genere duntaxat usurpari, ut Reclamatum est, Itum est, Cõclatum est. Mihi quoq; placet à plerisq; pro o finitis uerbis, nõ modò neutris eiusmodi passiuum uerba trahi posse, quãdo omnia quoq; sicuti alibi diximus, absolute, ideoq; ut neutra usurpari possunt. Ab actiuis, ut si
 quærenti

querēti quid agatur, respōdeas, legitur aut scribitur
 Terent. Tum si quis est, qui dictum in se inclementius
 existimat. Cicero ad Atticū, Cū ad me aditum esset
 ab ijs, qui dicerent à se intolerabilia tributa exigi. A
 deo enim Prisciano actiuum est, quod ex passiuo eius
 probat apud Ouid. in 4 Fast. Sol aditus quam quæris
 ne uana labores, Nupta Iouis fratri tertia regna te-
 net. Plin. de canib. Quidā si unus gignatur, nono die
 cernere, si gemini decimo, et ab ea quæ scemina sit ex
 primipara genita citius cerni. Idē quoq; in 18 sic ait,
 Si inter arbores uitesq; aretur. Mibi uerò Aro actiuū
 est, tametsi in prima persona passiuū non recipit. Et
 planè necesse est ab actiuis quoq; hæc deduci, tametsi
 non tanquā ab actiuis, sed absolutis, cū aliter respon-
 dere aptè ad quærentē quid agatur subinde nō possis.
 A neutis uerò præterquam fortasse ab ijs, quæ in sco-
 desinūt, ut Ver. Itur in antiquā syluam. Teren. Quid
 agitur: statur. Idem, In ignem posita est, fletur. Plaut.
 Quasi cū caletur, cochleæ in occulto latent. Verūm
 accusatiuus is, quem absolutis dedimus, in ablatiuum
 autoribus sæpe mutatur. Plaut. Diu uideor uita uiue-
 re. Idem in Persa, Ut memineris dum uita uiuas. Seneca,
 Nō licet inquā ire recta uia. Suet. in August. Mor-
 te obiit repentina. Difficilior in reliquis neutris con-
 structionis ratio est, nempe ijs quæ transitū in aliam
 personam faciūt, atq; haud scio an eiusmodi, quæ ali-
 ter quā p. r. singula tradi commodè non possit: quod
 tametsi promptum non est, nō tamen ideo referendus

pes est, cum haud frustra, ut auguror, ab æquis æstimatoribus ueniã sperauro, si plurima cõplexus, pauca relinquam, quæ haud difficulter studiosi suis locis inserant. Nec ignoro per quosdã locos à plerisq; sole re hæc tradi, dicentibus quæ ad fauorẽ, occursum, auxilium, famulatum, obsequium, resistentiam, & similia pertinet, hæc datiuum poscere. Mihi satius uisum est singillatim ea recensere tentare, quàm nihil minus uerborum, si locos eiusmodi ponerem exceptionibus consumere.

Neutra in
datiuum :

Feruntur igitur huius generis in datiuum hec, Parco, obedio, seruiò, inseruiò, placeo, displiceo, obtempero, satisfacio, benefacio, malefacio, acquiesco, subuenio, succurro, occurro, obisto, obstrepo, reclamo, obsto, repugno, faueo, studeo, aspiro, noceo, officio, adsto, hereo, adherco, incumbo, impendet, imminet, tempero pro moderor, propinquo, fido, confido, inuigilo, insto, succenseo, præsideo, præsto, præuateo, præniteo, benedico, maledico, consulo pro consiliuò, & prospicio. Præterea quæ à uerbo sum componuntur, ut adsum, obsum, desum, præter possum. Sunt & alia quæ in datiuum feruntur, sed fere cum infiniti à priore, de quibus mox. Ex ijs quæ enumerauimus ea quæ per o finiuntur, sicuti absoluta quæ diximus, passiuum tertie personæ recipiunt, ut seruitur, placeatur, reclamatur. Quibus illa etiã cõmunia sunt, quæ tum de recto à priore desiderato, tum de ablatiuo cū præpositione a tergo & amisso, & omisso, in tertio passiuorũ

passiuorum genere supra diximus, præterq; datiuus
 ipsius neutri imo, ut Ci. de Officijs, Occurritur, autem
 nobis & quidē a doctis & eruditis, pro docti & eru-
 diti occurrunt. Idem ad Lentulum, Eius orationi uehe-
 menter ab omnibus reclamatum est, pro omnes recla-
 marunt: In horū numerum referūtur tria illa tametsi
 sub uoce actiua, Benefit, malefit, satisfit. Quibus autē
 neutris spatium interuallūmue significatur, hæc accu-
 satiuum sibi subiiciunt eius dictionis quæ spatij uel in-
 terualli mensuram significat, ut Patet, porrigitur, di-
 stat, abest, cum synonymis. Vergilius,

Dic quibus in terris, & eris mihi magnus Apollo.

Treis pateat cæli spatium non amplius ulnas.

Cicero, Cum abessem ab Amano iter unius diei.

Ouidius, Millia qui nouies distat ab urbe decem.

Cicero ad Tyronem, Is locus est circa Leucaden sta-
 dia centum uiginti. Curtius, Aedificia non sunt admo-
 ta muris, sed fere spatium unius iugeris absunt. Idem
 accusatiuus, & actiuis passiuusq; aliquando succedit,
 ut culumella, Campestris locus alte duos pedes & se-
 missem infodiendus est, accliuus regio tres, præruptior
 uero collis uel in quatuor pedes uertendus. Vbi etiam
 præpositio adiecto cernitur. Sæpe etiā hoc genus per
 ablatiuum interpretantur autores. Ouid. in Ibin, Iuge-
 ribusq; nouem summus qui distat ab imo. Verg. Nec
 longis inter se passibus absunt. Plin. in 6, A tergo eius
 mons libanus orsus centum quinquaginta stadijs Za-
 myram usq; porrigitur. Item de Palmira urbe, Abest

à Seleucia Parthorum, quæ uocatur ad Tygrim. D. triginta septem, millibus passuum. A proximo uero Syriæ littore CC. quinquaginta duobus milibus passuum. Et Damasco XXXVIII millibus.

Neutra in
ablatiuum:

In ablatiuum uero transeunt hæc. Affluo, abundo, exuberō, gaudeo, careo, egeo, indigeo, supersedeo, Plautus, Adeo ut frumēto affluam. Quintil. Abundat dulcibus uitij. Vergilius in Georg. Nec requies quin aut pomis exuberet annus, Aut foetu pecorum. Ouid, Morte carent animæ. Ter. Ut malis gaudeat alienis, Ouid. Arte egeo nulla. Valerius Max. Malo uirū pecunia, quam pecuniam uiro indigentem. Huius quoque passiuum protulit. Plin. de auibus Seleucidibus. Nunquā conspectus nisi cum presidio earū indiget. Cicero Sulp. Supersedeas hoc labore itineris. Idem arte Rhetor. Exemplorum multitudine supersedendū est. Ex ijs nonnulla & genitiuum admittunt. Lucil. Quorum abundemus rerum, & quarum indigeamus. Terent. Omnes labores mei leues fuere, præterquam tui carendum quod erat. Sed hæc antiquiora. Cicero, Quid est, quod in hac causa defensionis egeat? Ter. Quasi tu huius indigeas patris. Gaudeo uero et cum accusatiuo legitur, sed uetuste. Terentius, Quem scio mea solide solum gauisurum gaudia.

At cum infinito a priori intransitiue iunguntur hæc accidit, contingit, euenit, conuenit, ut Terentius, Non conuenit una ire cum amica imperatorē in uia. Placeat, libet, licet. Est pro licet, ut Vergil. Cernere erat.

Expedit

Expedit, liquet, patet, constat, sufficit, uacat. Ouidius,
 Non uacat exiguis rebus adesse Ioui. Restat, præstat
 Sal. Nonne emori per uirtutem præstat, quàm uitam per
 dedecus amittere? Superest, dolet. Ter. Dolet dictum im-
 prudenti adolescenti et libero, subauditur enim esse.
 Et certum est. Verg. Certum est in syluis inter spelæa
 ferarum Malle pati. Item Ter. Ita facere certum est. Et
 stat, pro certum est. Verg. Stat casus renouare omnes,
 Horum pleraque cum datiuo, sicuti neutra illa quæ singu-
 latim enumerari, iunguntur. Exempla horum à me desi-
 derari scio, sed quum dubia esse non arbitrer, non est
 consilium his querendis tempus consumere, quod ma-
 gis dubijs est reseruandum. Quod genus est, quod hoc
 loco æstimandum censeo, nunquid infinitus modus,
 quando cum datiuus sequitur, pro nominatiuo horum sit
 habendus? ut in illo Hor. Eia quid statis? nolunt. At-
 qui licet esse beatis, quum datiuus ille beatis, cum dati-
 uo, nobis qui post uerbum, licet, necessario subauditur,
 eiusdem sit personæ. Sed plane hæc locutio naturalis
 non est, sed figurata, datiuo posteriore in accusatiui lo-
 co per Enallagen posito, et ad finiti uerbi datiuum
 pro infiniti accusatiuo relato, Licet esse beatis, pro li-
 cet esse beatos. Quo etiã modo autores passim loquuntur.
 Ter. Expedit bonas esse uobis. Et Quint. Procuratorem
 tibi esse non licuit. Non omittendum, Laurentio
 autore, Est, quum pro Licet, accipitur nisi cum
 negatione ab oratoribus non usurpari, sed docebimus
 in hellecismis etiam aquod oratores tum in affirmatione

tum negatione legi. Sunt qui obseruent, stat, & certū est ex temporibus præsens semper poscere, ut tum in supra positis exemplis, tum in illo, Stat conferre manum. Fit tamen hoc in plerisque; uel per subauditionem alterius uerbi, uel per Enallagē, ut in figuris dicitur

Cōstruatio
uerbi sum:

Priuatim uerbū Sum, uariam præter cætera neutra constructionē recipit. Nam et in patriū casum fertur eius rei, quæ possidentis rationē exhibet: ut, Pecus est Melibœi. Exhibet autem possidentis personam, quicquid modo loqui possit, de præcedēte appellatio, uel proprio possessiuū pronomen meus, affirmare potest, ut in proposito exēplo genitiuus Melibœi, Respectu nominatiui pecus, eiusmodi personam representat, quū possit Melibœus dicere, Pecus est meum. Transit et in datiuum quū id per habeo, interpretari licet: ut, Est mihi iniusta nouerca, pro eo quod est, habeo iniustam nouercā. Verg. Est mihi disparibus septem compacta cicutis Fistula. Recipit autē & aliū subinde datiuū ab hoc omnino diuersum, nempe significantē id quod accedit, alias super iam dictum. ut, Est mihi lucro uoluptati, curæ. usui, honori, infamiae. Alias solū: ut, Exemplo est Regulus: et, Ea res questioni diu fuit, Sed in his datiuus pro nominatiuo positus uidetur, quod nominatiuum eius loco positū in eiusmodi elocutione nō raro inuenias, ut Plin. in præfatione, Et ob id magna inuidia suere ea omnia. Cic. ad Quint. frat. Tanta inuidia sunt Cōsules propter suspicionē pactorum a candidatis præmiorū. Ouid. in Fast. At deus ob-

scena nimiū quoq; parte paratus, Oibus ad lunæ lumi
 na risus erat. Idē de Trist. Quo uere are minus, ne sim
 tibi crimen amicus. Inuidiā si qua est, autor habere po
 te st. Idem Alibi, Tu procul absenti cura futurus eris
 Tere. in Phor. Quantus metus est mihi, uenire huc sal
 uum nunc patruū Geta? Cic. Attic. Me in cuius exerci
 tu spem illius exercitus habuit, Idem non assequi dede
 cus est meum. Non dissimile certe uidetur & illud Ci
 ceronis pro lege Manil. Veruntamen illis imperato
 ribus laus est tribuenda, quod egerunt: uenia danda,
 quod reliquerunt. Videtur & accusatiuum sic usur
 passe. Cicero ad Attic. Accipiam dolorem, mihi illum
 irasci: sed multo maiorem, non esse talem qualem pu
 tassem: sed hic aliud est uerbum. Cæterum frequentis
 simus est datiui usus, etiam alijs uerbis non paucis
 communis: ut, Do pignori, & do tibi pignori. Habet
 me despectui. Plinius natural. hist. Sanqualēm auem
 atq; minusculum augures Romani magnæ quæstioni
 habent. Datur nuptui. Cano receptui. Plautus Me
 nech. Bene merentem tibi habes despicatui. Idē, Aliā
 post hac inuenito, quam habeas frustratui. Horat. Nec
 timuit sibi, ne uitio quis uerteret olim. Vergilius, Ven
 turū excidio Libyæ. Terent. Postulare id sibi apponi
 gratiæ. Idem in Adelph. Tu nunc id tibi laudi ducis
 quod fecisti inopia. Vergilius. Fistula Damoclas dono
 mihi quam dedit olim. Verum post hæc omnia uerba
 datiuum per in, uel ad, cū accusatiuo interpretantur
 aliqui, quasi octauus sit casus. In pignus, in despectum
 ad

ad nubendum, in uitium, ad opus, in excidium. Item, ut Donatus uult in gratiam. Qualis etiam interpretatio & post uerbum, sum, accommodari interdū potest, ut, Ne ea res infamiæ sibi esset, pro ad infamiā. Posūt nō nulla ex ijs & per proprium casum uerbi explicari, iuxta prius positum Ciceronis exemplum. Per accusatiuum sic, Do tibi pignus: & Venturum excidium Libyæ: et, Id sibi apponi gratiam, et, Tibi ducis laudem: et, Quam mihi dedit domū: & Ne ea res sibi esset infamia. Transit nō minus tum uerbum ipsum, tum etiam participium eius ens (quod tamen semper supprimitur) & in ablatiuam eius appellatiuum, quod personæ quæ præcessit omnino partem aliquam corporis animi ue significet, utiq; quum adiectiuum aliquod adiunctum habet, quod qualitatem aliquam rei per appellatiuum significatæ demonstrat, & cum ipso appellatiuo intransitiuè construatur. Et uerbum quidem: ut Caesar erat procero corpore, et acri ingenio. Sueton. in Cesare, Reliqua militia secundiore fama fuit. Terent. Leno ego sum, at ita ut usquam fuit fide quisquā optima. Participium ens, ut idem, Forte unam aspicio adolescentulam forma & uultu Sofia adeo modesto, adeo uenusto, ut nihil supra. Quo genere etiam per, habeo, exponitur. ut Caesar habebat procerum corpus et acre ingenium. Et, adolescentulam habentem formam, et uultum, etc. Dixi eius appellatiui, quod personæ quæ præcessit omnino partem aliquam corporis animi ue significet, ne quis sicut Gellius rectè dictum putet, Pictus quirinā. i.

quirinali lituo erat, De quo in Syllepsis plenius. Et hic
quidem per ablatiuum sermo ferè perpetuus est orato
ri. Quem tamen etiam per genitiuū sepe prolatū le
gas: ut, Cesar erat proceri corporis, & acris ingenij.
Plin. Animal stridoris horrendi. Colu. Veruntamē ab
aspectu non aliter probari debet, quā ut sit amplissi
mi corporis, ceruice ualida, robustus ac latis costis, pe
ctore musculofo et uasto, fœmoribus lacertosis, cerui=
cibus compactis, coloris nigri uel maculosi. Vbi am=
be constructiones (ut sepe alibi apud eū) sunt mixtæ,
interdū adiectiuū huiusmodi cū aliquo quod, præce=
dit itransitiuè cōstruitur. Et appellatiuū ipsū in abla
tuo ponitur, quæ ratio historicis frequens est. Sallust.
At ex altera parte C. Antonius pedibus æger, quod
prelio adesse nequibat. M. Petreio legato exercitum
permittit. Et Corn. Celsus, At imbecillis stomacho, quo
in numero magna pars urbāorū, omnesq; penè cupidi
literarum sunt. Plinius, Inuenimus in monumētis Sala
miæ Entimenis filium in tria cubita triennio adoleuis
se, incesso tardum, sensu hebetem: et iam puberem fa=
ctum uoce robusta, absumptum contractione membro
rum subita, triennio circumactō. Martial. Castus mori
bus, integer pudore, uelox ingenio, decore felix. Idem
Crime ruber, niger ore, breuis pede, lumine læsus. Nō=
nunquam in accusatiuo, sed græco more, et poetis dun
taxat: ut, Nuda genu. Hic modus multorū etiā absolu
torū et omnium pastuorum cū suis participijs cōmu=
nis est: ut, Lædor uel læsus manū. Pallet uel pallens la=
bra.

bra. Extenditurq; nonnunquã ad extrinsecus posita, præsertim per participia præteriti tēporis, ut Ouid. Illa super suras tunicam collecta ministrat. Horatius, Hæc recinunt iuuenes dictata scnesq; Leno suspensi loculos tubulamq; sinistro. Ouid. Viridesq; manu sic cata capillos, Fluminis Alpei ueteres narrauit amores. Vidēturq; per hæc participia explicari græcorū indefinita tempora quasi $\sigma\upsilon\lambda\lambda\acute{\epsilon}\xi\alpha\sigma\alpha$ $\xi\gamma\acute{\gamma}\acute{\alpha}\nu\alpha\sigma\alpha$ ut in superiore libro diximus.

Defectiua
Neutra in
genitium.

Tria neutrorū generis defectiua sunt, que in genitiuos, ut Grammaticis placet, serātur, Interest, refert, & est. Linius, Si nihil interest regis, peto ut dum dico uinculis liberer. Sallust. Iugurt, Faciendum aliquid quod illorū magis quam sua retulisse uideretur. Cicero Attic. Scio quanti Reipub. sit omnes copias in unū locum primo quoq; tempore conuenire.

Deponentium
constru
tio

Deponentium uerborum quæcunq; actiue significationis sunt, actiuorum iure, in accusatiuos persone patientis transeunt. Vergilius, Syluestre tenui musam meditaris auena. Talia sunt, Aucopor, alloquor, consolor, deprecor, æmulor, fateor, furor, gratificor, hortor, imaginor, lucror, metor, nanciscor, operior, percontor, queror, reor, truncor, uenor. Quæ si quis colligere literarū ordine ad cōmunē utilitatē uelit, nō inutilem laborem sumat: Lōge uero utilissimum, si omne deponentium genus sic colligere tentet: cum doctis quoq; nonnunquam imponant, qui ea sub actiuorum uoce nonnunquam usurpent. Quædam infinitum post se

sercipiunt, ut Molior, inficior, rcor, opinor, uereor, hortor, gratulor. Vergilius, Hortamur fari. Ouidius Gratulor Oechaliã titulis accedere nostris. Duo sunt quæ in genitiuum uel accusatiuum transeunt, Reminiscor & obliuiscor. Vergil. Oblitusq; sui est Ithacus. Idem, Hinc iam obliuiscere Graios. Terent. Eius reminiscor. Misereor uero in genitiuum. Vergilius Misere laborum rarissime uero in datiuum. Cicero in Tusc. Patris pestibus miserere.

Sed quibus neutrorum absolutorum significatio est ea quoq; quoniã significato suo auditori satisfaciunt, nominatiuo à priori cõtenta, casum in trãsitione nõ exigunt. Talia sunt Altercor, aurigor, bacchor, cachinor, crapulor, concionor, cuctor, digladior, defetiscor, expugisfor, epulor, fabulor, confabulor, frumetor, gradior, gesticulor, digredior, cõgredior, progredior, ingredior, progradior, grassor, iocor, lachrymor, lignor, labor, luctor, meridiior, nictor, nugor, nascor, renascor orior, exorior, obsonor, otior, proficiscor, poetor, prelior, pergracor, prophetor, prauaricor, retiocinor, reuertor, rhetoricor, rixor, rusticor, scortor, spatior, sermocinor, tumultuor, tristior, uersor, uillitor, uerecundor, uociferor, uelitor. Huius etiam generis absoluta quæ motum significant, sicuti similia neutra, in penultimum participiale feruntur. Proficiscor, gradior, reuertor uisum: soluto etiam hoc supino in alterum sicuti in neutris, Reuertor ad uidendum.

Reliquum deponentium neutrorum genus, quod scilicet

2-3 DE EMEND. STRVCT.

scilicet ab agente in aliā personam transitū facit sicut
 ti similia neutra, partim in datiuū fertur. Auxilior,
 assentor, assentior, adulator, aduersor, blādiior, domi-
 nor, foeneror, famulor, grator, isidiior, irascor, lenoci-
 nor. Plin. Quū illi necessitas lenocinetur. Medeor, mō-
 deror, medicor. Verg. Et senibus medicantur anhelis.
 Hoc et accusatiuū recipit. Ver. Sed nō, Dardaniæ me-
 dicari cuspīdis icū. Mimor, mīnitor. obsequor, pal-
 por Plau. Obseruatote quā blāde mulieri palpabitur
 Refragor, suffragor. Adulator aut et cū accusatiuo le-
 gitur. Tacit. Tigillinū aut quē aliū potētū adulatus
 est. Hoc et actiua uoce legitur. Val. Max. Si Dionisiū
 non adulares illa non esses. Et huius passiuum. Cic. in
 Offici. Nec adulari nos sinamus. Palpo quoq; pro pal-
 por accusatiuo iungitur. Iuuen. Quē munere palpat
 Charus. Gratulor quoq; cū accusatiuo. Cic. in Verr.
 Et uoce maxima uictoriā gratulatur. Partim uero
 transit hoc genus in ablatiuum, ut utor, abutor, fruor
 fruiscor pro fruor. Metell. Domit. Ego neq; aqua nec
 igni careo, sed summa gloria fruiscor. Fungor. Liiu⁹
 Quod annexurus pro se quisq; sit, ut quum suam ui-
 cem functus officio sit parentum, etiam patriæ exple-
 at desiderū, Defungor, uescor, potior. Preterea alia
 fortassis ratione, Delector. Letor: ut, Aspice uēturo la-
 tentur ut omnia seculo. Hoc & accusatiuo iunxit Cic.
 ad Mariū, Vtrūq; Letor, et sine dolore corporis te su-
 isse et animo ualuisse. Alia etiā, glorior. Cæsar de bel
 Gall: Quod sua uictoria tam insolenter gloriaretur.

Hactenus

Hactenus uerborum primas & simplices transitio-
 nes, per quinq; uel potius tria genera perstrinximus. Constructio-
nes actio-
rum diaba-
tica.
 Deinceps geminatas (δραβόος Græci uocāt) refere-
 mus, quæ tamē in uno actiuorū genere maximē spe-
 ctantur. Ex ijs igitur quedā præter accusatiuū etiā in
 genitiuum uel ablatiuum feruntur. Ea sunt quæ ad ac-
 cusationē criminēq; pertinent, ut Arguo, accuso, ago,
 alligo, arcesso, astringo, damno, condemno, incuso, in-
 simulo, postulo pro accuso. Cic. pro L. Sylla, Qui al-
 terum coniurationis accuset. Aemil. Prob. Accusatus
 hoc crimine, Idem in Pausania, Accusatus capitis ab-
 soluitur, Ter. Hic furti se alligat. Plaut. Ita eū furto
 alligat. Idē in Penulo, Furti se astringit. Suet. in Cæs.
 Ne hospitē aut negligentie aut rusticitatis uideretur
 arguere. Solin. Peccato argutus. Et in Rhet. ad Her.
 Arcesitur Cepio maiestatis. Cic. de Offic. Ne quem
 unquam innocentem indicio capidis arcessas. Et in
 rhetor. ad Heren. Maiores nostri si quando peccati
 mulierem damnabant. Cic. in Tusc. Capite damnatos
 morte multauit. Idem ad Tyronem, Etiam sceleris
 condemnat generū suum. Idem ad Curio. Quare si in-
 me iniquus es iudex, condemnabo ego te eodem cri-
 mine. Plaut. Qui alterū incusat probri, ipsum se intue-
 ri oportet. Ter. Si herum insimulabis auaritiæ, malē
 audies. Hypsiphyle Iasoni, Vinam temeraria dicar
 Criminibus falsis insimulasse uirum. Suet. in Cæsare,
 Consularē & triumphalē uirum repetundarū postu-
 lauit. Similem his constructionem habet, absoluo. Cic

ad Her. Cecilius iudex absoluit iniuriarū illū, qui Lu-
cium Acciū poetam in scena nominatim læserat. Liu.
Late deinde leges, quæ cōsulē regni suspitione absol-
uerent. Sunt ex ijs, & quæ Syncategorematicōs con-
struātur. Gel. Quā Timarchū de pudicitia grauitē
insigniterq; accusauerit. Cic. ad Her. Lex uetat eum,
quid de pecunijs repetūdis damnatus sit, in concione
orationem habere. His accedit & multo. Qu. Curt.
Is quoq; in insulas præsidij occupat, pecunia multat.
Sunt tamē certa nomina, ut rectē Laurentius notauit,
quæ post huiusmodi uerba nō nisi in ablatiuo poni so-
leant. Qualia sunt huiusmodi partitiua, Vterq; neu-
ter, nullus, alter, alius, & ambo. Quibus fortasse ac-
cedant et superlatiua, ut Accuses ne hunc furti, an sa-
cilegij, an utroq; uel ambobus, uel neutro? Item, Ac-
cuses ne hūc furti, an sacrilegij, an icessti, an omnibus
uel an nullo, uel an maximo ex ijs? Ex quo apparet
non inepta cōiectura corū, quæ genitiuos post huius-
modi uerba per eclipsin ablatiui alterius appellatio-
nis, crimine, uel similis cuiusquā pronunciatos putāt.
Quedam in accusatiuū et genitiuū transeunt, ut Ad-
moneo, commoneo. Sall. Sed quoniā tanti uiri tempus
admonuit. Quint. Gramaticos sui officij cōmonemus.
Admoneo uerō & cum præpositione συγκατανομή-
ματινōs. Cic. in 4 epist. Putaui ea de re te esse ad-
monendū. Quedam cū accusatiuo etiam datiuū reci-
piūt, sed eius rei quæ ad quæstionē, cui, apte redditur,
ut Confero, cōparo, do, reddo, impero, præcipio, ueto
proa

prohibeo, nuncio, indico, uindico, addico, mitto, remitto, oppono, obijcio, spondeo, promitto, submitto, subijcio, cū synonymis. Itē, Dedo, deuoueo. Cæsar in Com. Neq; adhuc hominū memoria repertus est quisquam qui eo interfecto, cuius se amicitia deuouisset mori recusaret. Ouidius, Deuoueo capiti tristia bella tuo. Et sine datiuo. Idem in Ibin, Illū ego deuoueo, quē mens intelligit Ibin. Præterea quæ à præ, uel, ante, componuntur, utiq; actiua, ut Præpono, antepono, hunc illi. Idē faciunt et deponentia similis, ut loquor, fateor, testificor, polliceor, gratificor hæc amicis. Etiam obsequor, ut Ter. Cœpi his omnia facere, obsequi quæ uel lent. Ex supra dictis quedam pro datiuo accusatiuum cum, ad, recipiunt. Scribo, rescribo, Mitto, remitto.

Sunt quæ alterum recipiunt accusatiuum, cuiusmodi sunt hæc, Doceo, erudio, edoceo, peto, posco, reposco, postulo rogo, oro, exoro, obsecro, precor, flagito, exigo, exuo, cælo, induo, cingo, percontor, admonco, hortor, monco; ut Cic. ad Tre. Filij causam te docui. Sta. The. Et quæ te leges præceptaq; fortia belli Erudijt, genitrix nimum didicisse queretur. Gell. Græcas literas eruditus. Sall. Per legatos cuncta edoctus, Tacit. Experimentis cognitū est Barbaros malle Romam petere reges, quàm habere. Plin. Qui Lusitaniam et Taraconensem accolunt, iura Cordubam petunt. Vergilius, Pacem te poscimus omnes. Plautus, Quam tu uirginem me reposcis? Cicero, Hoc te uehementer etiam atq; etiam rogo. Terentius, Primū hoc te oro.

Plautus, Hanc ueniam illis sine te exorem. Cicer. Hoc te obsecrat. Lucan. Dux etiã uotis hoc te fortuna precatur. Cic. pro Plancio, Dicendum est id, quod ille me flagitat. Idem de legibus, Te ueritatem exigant. Ver. Troianos exue cestus. Ouidius Hoc te cœlauimus uinum. Hoc aliter quoq; Cicero in Epistolis, Bassus nosster de hoc me cœlauit. Martialis, Dum mutat cultus induiturq; togam. Vergilius, Et inutile ferrum Cingitur. Plautus, Sunt quæ te uolumus percontari. Terentius, Ridiculum est te admonere me istud Clitipho. Cicero in Catilinam, Quod te iam dudum hortor. Terentius, Ni metuam patrem, habeo pro illa re quod illum admoneam probè. Sunt ex ijs nō pauca, quæ pro altero accusatiuo ablatiuum cum prepositione recipiant. Caesar de bello Gallico, Qui de suo aduentu doceant. De ijs, quibus peti aliquid significatur, mox plura.

Alterum etiam accusatiuū accipiunt & quæ uocandi actiua uocantur, ut uocas me Didymum, Nominō te Iulium. Et cum his facio, & presto: ut Facio te arbitrum. Præsta te cum mihi, qui à teneris unguiculis es cognitus. Sunt & quæ accusatiuum ablatiuo excipiant, qualia sunt Spolio, priuo, emūgo, uiduo, sepono, onero, exonero, fraudo, leuo, uacuo, impartio, participo, impleo, compleo, expleo, imbuo, instruo, libero, munero, siue muneror, dignor, afficio, prosequor, communico, expeditor, oblector, delibuo, ab dico, conficio & conficior. Vergil. Postquam illum uita uictor spoliavit

spoliavit Achilles. Cicero, Graui teste priuatus sum,
 patre tuo clarissimo uiro. Hora. Scimus inurbanū le-
 pido seponere dicto. Terent. Emunxi argento senem.
 Cicero in Epist. Homines nequissimi, quibus te onera-
 runt mendacijs? Terent. Hos quoq; amicos eius exo-
 nerastis metu. Idem, Ego nunc mihi cesso, qui hūc hu-
 merum onerarem pallio? Verg. Quem regno Hesse-
 riæ fraudo, & fatalibus aruis. Idem, Ego te hoc fasce
 leuabo. Teren. Plurima salute Parmenonem summum
 suum impartit Gnato. Plau. Nam ille non potuit, quin
 aliquam familiarē suo sermone participauerit. Hoo
 & in genitiuum. Idem, Paternum seruum sui partici-
 pat consilij. Verg. Impleuitq; mero paterā, pinguisq;
 farinæ. Idem, Vterumq; armato milite cōplent. Tere.
 Atq; animum eius expleam gaudio. Columella in 10,
 Quibus liquoribus mundā lanam imbuere oportebit.
 Idem, Nonnulli strenuē fabricant nauigia, nec consum-
 mata proinde instruunt armamentis ministrisq;. Ho-
 ratius, Quo semel est imbuta recens seruabit odorem
 Testa diu. Terent. Obscuro te quamprimum hoc me-
 miserum libera metu. Et cum præpositione. Cic. Nihil
 antiquius fuit, quā ut te à sceleratorū hominum ca-
 lumnijs liberarem. Macrob. Regni eum societate mu-
 neravit. Cicero in Oceano, Homo ex eo numero homi-
 num, qui apud nos hoc nomine dignantur. Item Verg
 Haud equidē tali me dignor honore. Cicero, Magno
 me dolore affecissent tuæ literæ. Hoc et absalutē legi
 tur, ut hoc magis afficit. Sic & passiuum eius. Colu-

mella, Pulmo totus afficitur. Cic. in Ver. Iste iratus ho-
 minem uerbis uehementioribus prosequitur. Plautus,
 Communicabo te semper mensa mea. Terent. Te hoc
 crimine expedi. Solinus, Vnguentis eum delibuit. Liu.
 Dictator magistratu se abdicauit. Cicero, Plagis con-
 fectum ante oculos tuos cecidisse. Quædam ex ijs &
 cum genitiuo super accusatiuum construuntur. Plaut.
 Hæ res uitæ me soror saturant. Verg. Postquã dextra
 fuit cædis saturata. Liuius, Adolescentem sui temeri-
 tatis implet. Plaut. Amph. Erroris ambo ego illos &
 dementiae complebo. Cic. in Verrem, Completus iam
 mercatorum carcer esset. Ver. Implètur ueteris Bac-
 chi pinguisq; ferinae. In ablatiuum super accusatiuum
 feruntur & quæ prælatione, excessum ue significant,
 sed eius rei quæ mensuram excessus demonstrat: ut,
 Præfero hunc multo. Paulo illum superat. Aliquanto
 eum præcedit. Iuuenalis, Tota cohors pede non est al-
 tior uno. Item eius rei in qua est prælatio uel exce-
 sus. Præcellit uirtute. Valer. Maximus, Deforme exia-
 stimans, quos dignitate præstaret, ab ijs uirtute supe-
 rar, Non desunt ex actiuis & quæ præter accusati-
 uum, ablatiuũ quoq; cū præpositione à uel ab αὐτοῦ
 τῆ γοργῆ ματικῶς suscipiant. Talia sunt quæ ablati-
 nem separationemue significant, ut Aufero, eripio, a-
 dimo, auello, furor à te. Idem ablatiuus & in datiuum
 mutare potest: ut, Adimo tibi. Item quibus peti, inter-
 rogariue aliquid significatur, quippe quæ pro altero
 accusatiuorum ablatiuũ cum præpositione nonnun-
 quam

quã recipiunt, ut peto, posco, postulo, rogo, oro, quæ-
 ro flagito, interrogo à te. Sicuti ex deponentibus, Sci-
 scitor & percontor à te. Cicero, pro Sylla, Hanc à me
 orationem flagitassent. Plautus in Bacch. Ego quidẽ
 ab hoc certe exorabo. Verg. Veniamq; oremus ab ip-
 so. Lucanus, Vxor et à charo poscet sibi fata, marito.
 Cicero de responsis arusp. Nisi à senatu præsidium po-
 stulassent. Fabius in 9, Quod precatus à dijs immor-
 talibus sum. Cicero Rhet. 2, Ab aduersarijs percontat-
 bitur accusator. Idem ad Memmium, Nunc à te illud
 primum rogabo. Sal. in Iugur, Metello petendi consu-
 latum gratia, missionem rogat.

Eorum quæ hætenus memorauimus actiuorum, Casum in
 exceptis ijs quæ uocandi dicuntur, cõmunis etiã passi- am passi-
 uis est casus, qui in diabasi est positus: accusaris à me uis commu-
 furti uel furto, redduntur nobis à te literæ, doceor à te uerum:
 literas: spoliator à te ueste, superaris ab hoc multo, au-
 fertur à te uestis. Quum scilicet significatur alterum
 auferre à te uestem. Induitur togam. Petor à te ueniã
 non autem petitur à te ueniam, propter causam alibi
 assignatam.

COMMUNES OMNIUM VERBORVM
 CONSTRUCTIONES

Communes in dati-
 uum.

Quæ deinceps sequuntur constructiones omni uer-
 borum generi communes sunt. Quippe omne uer-
 bum in datiuũ ferri potest eius personæ, in cuius gra-
 tiam uel commodum, uel horum cõtraria uerbi actio
 cedit. Verg. Nescio quis teneros oculos mihi fascinat

agnos. Idem, Póst mihi non simili pœna commissâ lue-
tis. Ouid. Diruta sunt alijs, qui mihi Pergama restât.
Iuuenalis, Mechis foliata parantur, His emitur quic
quid graciles huc mititis Indi. Vergilius, Tibi res an-
tiquæ laudis et artis Ingredior. Terentius. Si quid pec-
cat Demea, mihi peccat. Itaque hûc Datium ueteres
per, in gratiâ, uel in detrimentû, sepe interpretâtur.

Cōmunes
in ablati-
uum.
In instru-
mente.

Omne præterea uerborum genus ablatiuo iungi po-
test eius rei quæ instrumenti rationem obtinet. Alo
lacte, Cædo uirgis, Placeo obsequio, Curro pedibus,
Coerceor uinculis, Premor onere. Etiam alijs singu-
lorû generû constructionibus adhibitis, Alo te lacte,

In causam.

Coerceor à te uinculis, Placui illis obsequio. Similiter
eius rei quæ causâ signat, ob quâ siue propter quâ uer-
bû de nominatio dicitur: ut, Verberat hûc odio. Vi-
tuperat inuidia, Nō donat penuria, Nō prodit pudo-
re, Pulsus est, uel exulat inuidia. Qua fortasse ratione
dicuntur, illa, Gaudeo, Lætor, Delector tuis commodis.

In pretium

Iam omne uerborum genus ablatiuum sibi subijcere
potest eius rei, quæ pretij rationem obtinet, sed ita
si appellatiuum sit: ut, Vendidit hic auro patriam
Horatius, Eritq; tuus nummorum milibus octo. Li-
uius, Multo sanguine ac uulneribus ea Pœnis uictori-
a stetit. Persius, Et centum Græcos uno centusse lice-
tur. Martialis, Paruo cùm pretio diu liceret. Pauci
appellatiuorû genitiui sunt, qui post nō multa uerba
pretij rationē habent, Flocci, nauici, nihili, lucri, pili-
as, cum uerbo facio: ut, Floccifacio, nihilifacio, lu-
crifacio.

erifacio. Plaut. in Curg. Respicio uos nihili meã gra-
 tiã facere. Idem in Rud. Minutias ego istas flocci non
 facio. Vergilius, Non asis faciunt. Cat. Nec pili fa-
 cit. Legitur & in Plauto, ut præter operã restim sum-
 pti fecerim. Et trunci faciam. Simile accidit & uerbo
 pendo: Ter. Ego illũ floccipendere. Item, aestimo. Cat.
 Omnes unius aestimemus asis. Ceterum ex adiectiuus
 octo uel nouem maximè notauit Laurentius, quæ si
 secum appellatiuum adhibitũ non habent, in genitiuo
 poni semper solent. Sunt autẽ simplicia quatuor Tan-
 ti, quãti, pluris, minoris. Cõposita quinque, Quantiuis,
 quantilibet, quanticunq;, tantiuis, & tantidem. Si mo-
 dõ postremum hoc adiectiuum est: ut, Res tanti ualeat,
 quanti uedi potest. Lilius, Mancipia minora annis ui-
 ginti, quæ post proximũ lustrũ decẽ milibus æris aut
 pluris uenissent, ea quoq; decem tanto pluris, quã-
 quanti essent aestimarentur. Iuuenalis, Atq; ideo plu-
 ris, quã Cossus agebat. Plin. 35, Neminem minoris
 docuit talento. Horatius, Quanti emptæ? paruo: quan-
 ti ergo? octusibus. Eheu? Iuuenalis, Tanti tibi non sit
 opaci Omnis arena Tagi. Plinius tamen in 12 hoc in
 ablatiue posuit, si rectè scriptum est. Tanto nobis de-
 litia et sceminæ constant. Iuuen. Quanticunq; domus
 constet. Quint. In pastu cadauerum hoc unum super-
 rat, ut deuectum tandem uenderes. Cic. in Verr. Aie-
 bat te tantidem aestimasse, quanti sacerdotem. De, tan-
 ti, tamen non inutile notatu sit, quod aliquando non
 tam planè ad pretium referri uidetur, quã aliquid

quod magni ponderis sit & estimationis, ut in illo, *Dius ad Aencā*. Non ego sum tanti: quod nō meditaris iniquē, Vt percas, dum me per freta longa fugis. Et, *Vix Priamus tāti totaq;* Troia fuit. *Pli.* Tu qui te deū credis, aliquo successu tumens, tanti tamen perire potuisti. Sin eiusmodi adiectiua appellatiuū, quo pretiū indicatur, secum habent, in ablatiuo usurpentur, præter tantidem, quod ablatiuo caret. Et itē pluris, quod adhuc notarim *Liuius 22*, Hic miles magis placuit, cum pretio minore redimēdi captiuos copia fieret. *In uenal.* Quanto metiris pretio, quod ni tibi deditus essem, Deuotusq; cliens, uxor tibi uirgo maneret. Nec obstat præcepto, uel quod *Liuius 27* ait, Sed nequaquā tantum relictū est, quantæ summæ damnatus fuerat, uel. *Ter. in Andria*, Quum faciem uideas, uidetur quantiuis pretij, uel *Plaut. in Epid.* Fateor me esse nimis pretij. Quum in illo *Liuij* non tam pretiū quam multa significetur, ut etiam *Laurentius* monuit. In alijs appellatiuū aliquod, homo uel res subaudiatur, ut sit homo uel res: minimi pretij, quale est illud, *Agrium* in his regionibus meliorem, nec pretij maioris habet nemo, pro neq; agrum maioris pretij.

Quatuor item adiectiua sunt, quorum genitiui in pretio significando post duo illa, interest & refert, usurpantur. Ea sunt duo ex iam dictis, quantus et tantus, & cum his magnus & paruus. *Cicero Tyrone*, Quamquā magni ad honorem nostrum interest quam primum ad urbem me uenire. *Terentius in Phorm.*

Quid

Quid tua (malum) id refert? Magni. Rursus duo hæc posteriora cum tribus superlatiuis, Maximus, minimus, plurimus, alijs quoq; uerbis cuiusmodi sunt, Facio, aestimo, pendo, puto, curo, in pretio indicãdo genitios suos subiiciunt. Aemil. Prob in uita Cat. Magniq; opera eius existimata est in prælio apud Senã, quo cecidit Hasdrubal frater Hannibalis. Terentius, Merito semper te maximi feci Chreme. Idem Heaut. Tu illum nunquam ostendisti, quanti penderes. Idem Adelph. Ego quoq; à meo amari, et magni pendi posulo. Catull. Noli spernere nec putare parui. Terentius, Tu fortasse quid de me fiat, parui pendis: Cicerò in epist. A me minimi putabantur. Duobus autẽ primis, Interest et Refert, apte (ut Laurentius uult) iunguntur, siue accusatiuos, siue etiam aduerbia dicere uauis, Multum, plus, plurimum, parũ, paulũ, pauxillum, nihil, aliquid et similia: ut Multum refert, plurimum interest. Plinius ad Pomp. Fal. plurimũ refert quid esse Tribunum putes. Et in eadem, plurimum interest, quid esse Tribunatum putes.

Sane pauca quædam notantur, quibus addere appellatum, uel demere pro arbitrio possis, Magnus, paruus, minimus, paululus, nimius. Terentius. Quid agas, nisi ut te redimas captum, quam queas minimo si nequeas paululo, at quanti queas? Vergilius, Hoc Ithacus uelit, et magno mercetur. Atrid. e. Horatius Quanti empta? Paruo Seneca, Constat paruo fames, magno fastidiũ. Lucanus, Aera merent paruo. Terentius

tius Hecyr. Quam minimo pretio suam uoluptatem explent. Plautus, Pacisci cum illo paula pecunia potes. Vale. Max. libro 5, Magno ubiq; pretio uirtus aestimatur. Duo sunt quibus addi appellatiua non solet, caro & uili. Plautus in Epid. Quantt eam emit? Vili. Declarat idem & uilipendo. Prioris loco, aduerbiū legitur, ut in epistola Bruti ad Cice. Valde care estimas tot annos, nisi caro scribendum est.

Rursus quatuor sunt comparatiua, quæ ad pretium demonstrandū, ipsa non adhibentur, sed loco suo aduerbia de se sufficiunt, Carius, uilius, melius, peius. Mart. Carius ergo cacas.

In pondus
liquidue
mensuram.

Huc affine precepto est, quanquam non tam multorum uerborum commune, quod post non pauca uerba dictio, qua pondus liquidue mensura significatur in ablatiuo ponitur. Plin. nat. histor. Iocimori priuati teucria bibitur recens, drachmis quatuor, in posce hecina. Betonica in aqua calida, cyathis tribus, ad cordis uitia. In frigida cyathis duobus. Idē, Agaricum uictoriati pondere tritum, & mulsa quinq; cyathis datum. Idem, Aristolochia obolis ternis ex aqua calida aut lacte asine pota.

In præpositionem cū
suo casu.

Præpositio quoq; cum suo casu omni uerborū generi succedit: ut, Sum in agris, Iaceo ante pedes, et iuxta muros, & prope flumen. Doceo et doceor in ludo, et cū alijs, & sub tecto. Occurri ante aedes, & circa meridiem. Letor, iocor cum amicis, in festo, sine inuidia. Et sic de alijs præpositionibus.

Priuatim

- Applico.** Applico. Cicero de Orat. Si se ad aliquem quasi patronum applicuisset.
- Auerto.** Auerto. Suetonius in Neronem, A philosophia cum mater auertit.
- Impono.** Impono. Palladius, Imponitq; leues in stipite phylididis umbras. Plautus in Bacch. In te ergo hoc onus omne impono.
- Induco.** Induco. Teren. Isthuc in animum inducas tuum.
- Includo.** Includo. Cicero in Ver. Includuntur in carcerē condamnati. Idem, In paucis uillis inclusas esse uidetis.
- Iniicio.** Inijcio. Terent. Quæ sese in ignem inijcere uoluit. Plaut. Tragulam inijcere in te adornat.
- Expedio.** Expedio. Terent. in Hecy. Quin te citius expedias ab ijs ærumnis.
- Expello;** Extraho; Expello. Cæcil. ad Cicer. Nam me quum expulisset ex Italia Pompeius. Extraho. Terentius in Hecyra, Ex quanta ærumna extraxeris.
- Exuo;** Exuo. Stadius Theb. nono, Magnaq; é uulnere telum Exuit ipse gemens.
- Exonero.** Exonero. Plautus, Atq; ita profecto ut ex hoc exoneretis agro. Deest autem accusariuus.

Reliqua uerò ex iam dictis præpositionibus composita, quæ actiua nō sunt, ipsam præpositionē cū suo casu sine accusatiuo omnino recipiūt, ut Absū. Cic. Cum abessem ab Amone. Idem, Quomodo igitur iucunda uita potest esse, à qua absit prudentia, absit moderatio? Adsum. Cato, Mulier ne ad rem diuinam adsiet.

Quædam uerò actiuorū nō utramq; pariter ut iam dicta

dicta uerba, hoc est, accusatiuum & casum cum præpositione, sed ex ijs alterum recipiunt.

Abhorreo. Suetonius in Calig. Nec abhorret à ueri Abhorreo.
tate. Cat. Sæuaq; abhorrebas prisce præcepta Catonis
Adeo. Suetonius, Libera & fœderata oppida sine li
storibus adibat. Terentius Edicit, ne uir quispiam ad Adeo.
eam adeat. Cicero in tertio epistol. Ad me adire quos
dam memini.

Aspicio. Vergil. Iuppiter omnipotens precibus si fle Aspicio
steris ullis, Aspice nos. Plautus in Cap. Agedum aspi=
ce nos.

Euado. Suetonius in Tiber. Carmilius me euasit. Ci. Euado.
pro Sylla, Quum ex insidijs euaseris. Exeo. Teren=
tius, Quum limen exirem. Idem, Postquam excessit ex Exeo.
ephebis. Cicero epist. quarto, Ne aut tibi exire ex ur=
be necesse sit. Intro. Suetonius in Vespas. Aedem Sera Intro.
pidis, summotis omnibus, solus intrasset. Cicero pro
domo sua ad Pont. In Capitolium intrare.

Inuado. Salustius in Catil. Tanta uis morbi, uti tabes Inuado.
plerosq; ciuū animos inuaserat. Cicero. Qui in fortu
nas huius inuaserant.

Sic usurpari posse uidentur & composita ab inter.
Cicero, Magno me metu liberabis, dummodo inter
me atq; te murus intersit.

Priuatim ex ijs quæ de, Ad con, & in, componun=
tur, tum actiuis, tum neutris, multa non modò prepo=
sitionem ipsam (ut dictum est, cum suo casu recipiunt,
ueruntamen loco eius datiuum, ut

Accedo.

Accedo.] Accedo. Ouid: Tum uerò postquam solitas accessit ad iras Causa recens. Idem, Accedit satis matris miserabilis infans.

Accido: Accido. Terent. Istuc uerbum uerè in te accidit. Cic. in Lælio. Nihil mali accidisse Scipioni puto.

Accommodo. Accommodo. Quint. Auribus accommodent curâ. De accusatiuo cum præpositione supra dictû est exemplum, itaq; nec repeto, sicut nec in subiectorum quibusdam.

Adhæreo. Adhæreo. Plaut. in Pen. Ne ad fundas uiscus adhæresceret. Apul. Quæ claustris adherent.

Adhibeo: Adhibeo. Vergilius in actauro, Hos castris adhibe socios.

Adiicio: Adjicio. Ouidius, Adjice præceptis hoc quoque Naso tuis.

Adiungo: Adiungo. Vergilius, Vlmiq; adiungere uites Conueniat.

Addo. Addo. Ouidius in quarto Metamorphoseon, Ad dicitur his Niscus.

Admoueo. Admoueo. Valer. 7. Qui in æque genitalem partem manum missam, quum in eum locum uentum esset, naribus equi admouit.

Adesse: Adesse. Vergilius, quum creber ad aures Visus adesse pedum sonitus. Caesar, Omnibus his pugnis Dotalabella affuit. Hoc et ablatiio cû, in, iungitur. Cicero de Orat. In Pauli pugna non affuerat.

Affero: Affero. Plautus in Epid. Affer domum auxilium mihi.

Appropinquo:

Appropinquo. Hireius libro quinto, Donec ad ipsas portas ac murū appropinquaret. Caesar de bel. Gall. Appropinquo:
 Quum iam muro appropinquasset.

Adscribo. Horatius, Et adscribi quietis ordinibus patiar deorum. Hoc & cum In, iungitur, ut Cicer. In Philip. Tu uero adscribe me talem in numerum. Adscribo:

Assuesco. Caesar lib. 6 Sed assuescere ad homines & mansuescieri ne paruuli quidem excepti possunt, Vergil. Vel libera colla seruitio assuerint. Assuesco:

Comparo. Valer. libro 7, Quam porro subtiliter Anacharsis leges aranearum telis comparabat. Comparo:

Confero. Cicero. pro lege Cor. Cum legibus conferemus. Iuuen. Confer & his, ueteris qui tollunt grandia templi Pocula Cecil. Plin. Quis ex istis, qui tota uita literis assident, collatus illi? & c. Aliter quoque, confert, pro utile est, uel auxilio est, uel addit. Fab. lib. 3, Interim cōfert admirationi multum etiam infirmitas, Idem, Scio quæri etiam, naturā ne plus ad eloquentiam conferat an doctrinā? Confero:

Immineo. Cic. in Phil. 7, Qui in Gallia delectus habent, qui in nostras fortunas imminet. Ouidius, Imminet his aer. Immineo:

Incedo. Terent. Vnde noua nunc religio in te ista hæc incesit, cedo. Verg. Regibus incesit magno discordia motu. Incedo:

Includo. Cic. ad Attic. Topethesiam quam postulat, Miseni & Pateolorum, includam orationi meæ. Includo:

Impono. Iuu. Imponit finē sapiens et rebus honestis. Impono:

¶ Insi deo:

- Insideo:** *Insideo. Vergilius, Insideat quantus misere deus.*
Cicero pro legib. Corn. Sed in animis omnium penitus insideat.
- Incumbo:** *Incumbo. Cic. epistol. decimo, Ut in rempub. cogitatione curaq; incumberes.* Idem, Mi Plance incumbetoto pectore ad laudem. Verg, Incumbens tereti Damon sic cœpit oliua. Plin. natur. hist. Nanq; in illo caua in se conuexit as uergit, & cardini suo, hoc est, undiq; terræ incumbit.
- Infilio.** *Infilio. Plau. in Rud. Ambæ in scapham in siluimus*
Lucanus, Sed cæca nocte carinis in siluit Cæsar.
- Insium:** *Insium. Terentius, In amore hæc omnia in sunt uitia.*
Suet. in Tito, Cui non minus autoritatis inesses.
- Illabor:** *Illabor. Vergilius, Mediæq; minans illabitur urbi.*
Idem, Sensit medios illapsus in hostes.
- Infito:** *Infito. Plaut. in Mil. Age iam nunc insiste in doctos: Fabius, simul ne uulgarem uiam ingressus, alienis demum uestigijs insisterem. Terent. Quam insistam uiam? Vbi legatur qua insistam uia? ut de illo, alienis uestigijs, datiui ne sin an ablatiui? Idem accidit aliquando & de præpositioni.*
- Detraho** *Detraho. Ouid. de Trist. Detrahat auctori multum fortuna licebit. Et sine accusatio eclipticôs. Cicero ad Appium, Ego si in prouincia detrahere de tua fama, unquam cogitaßem. Idem de responsis arusp. Qui in concione detrahat de Pompeio.*
Ex ijs uero quæ de Ab, à, de, ex, componentur, non pauca ablatiuum citra præpositionem accipiunt.

Abfines

Astineo Cicero, Qui me ostreis & murenis abstineo. Abstineo
 nebam, à beta & malua captus sum.

Auerto. Vergilius, Nec posse, Italia Teucrorum Auerto
 auertere regem.

Auello. Idem, Fatale aggressi sacrato auellere tem
 plo Palladium. Auello

Absum. Sueton. in Cæs. Italia abesset. Absum :
 Amolior

Amolior. Lucanus, Hummeris iam pondere fessis
 Amolitur onus. Detrudo :

Detrudo. Vegil. Detrudunt naues scopulo. Detrudo

Desisto. Idem, Me ne incepto desistere uictam? Desisto

Deiicio. Cæsar, Heluetij ea spe deiecti. Deiicio

Emoueo. Verg. Emoti procumbunt cardine postes. Emoueo :

Egredior. Idem, Est urbe egressis tumultus Egredior

Exire. Idem, Neq; seruitio me exire licebat. Exire

Exigo. Italia exigitur. Exigo :

Sinilem constructionem habent, quanquam non ex
 similibus præpositionibus composita, Arceo, Sepono,
 Sumoueo; Pello: ut. Italia pellerentur, Italia summo
 uit. Ver. Arcebat löge Latio. Sue. Dom. Philosophos
 omnes urbe Italiaq; summouit. Hor. Scimus inurbanum
 lepido seponere dicto. Sicuti quæ ex, Ad, con, in, &
 per, componuntur, etiam, harum præpositionum qua
 libet non adhibita, casum tamen eius admittunt ut

Aduenio Vergil. Tyriam qui adueneris urbem. Aduenio

Accedo. Idem, Quas uento accesserat oras. Accedo

Concludo. Te. Ut ab illa excludar, hac concludar. Concludo

Infigo. Vergilius, Herent infixi pectore uultus. Infigo :

Perlabor: Perlabor. Idem, Atq; rotis summas leuibus perlabiatur undas.

Hac maxime ratione uidentur. Exulo & Expedio, ablatiuum sibi subijcere.

Expedio: Expedio. Ter. in Hecy. Teq; hoc crimine expedi. Exulo. Cicer Tuscul. Talemone[m] pulsum patriaq; exulantem. Terent. Domo exulo.

Cōmunisin urbem, oppidumue. Priuatim quoq; urbium & oppidorū propria post quoduis accōmodatum uerbum succedere citra præpositionem possunt. Vtiq; quod tanquā ad locum significat, uel quod ad quæstionem factam per quo reditur in accusatiuo: ut, eo Romā, Tarentū, Carthaginem. Quorum naturam duo etiam appellatiua imitantur, rus & domus. Terentius. Ego rus ibo. Ouidius, Quo ruitis? uestras quisq; redite domos. Verg. Ite domū saturæ, uenit heesperus, ite capellæ. Quod uero ueluti a loco significat, uel ad quæstionem, unde, respondetur in ablatiuo, ueni Roma, Tarēto, Thebais. Adde etiā rure & domo. Eodē casu usurpantur nonnunquā & quæ ueluti per locū significant, siue quæ perconstanti, qua reddas: ut, transiui Roma, Tarento, rure, domo. Hoc tamē modo loquēdi utimur & in alijs quam urbium nominibus, ut Hor. Ibam forte uia quadā, sicut meus est mos. Aliquando etiam præpositione cum urbium nominibus addita, ut Hircius de bello Hispania. Et ad Cordubam se recepit.

At quæ in loco significant, uel ad quæstionē, ubi, referuntur, si primæ nominū declinationis uel secundæ sicut

sint & singularis numeri, in genitiuo uerba sequi solent, ut sui Romæ, Tarenti, uel Londini. Quorum naturam appellatiua quatuor imitantur, Domi, militiæ, belli humi. Horatius, Me primis urbis belli placuisse domiq;. Cicero de Offic. 2, Præterea quibuscunq; rebus uel belli uel domi poterunt, Rempub. augeant. Sæ lust. Sed mihi multa legenti, multa audienti, quæ populus Romanus domi, militiæq;, mari atq; terra præclara facinora fecit. Liu. Quibus artibus domi militiæq; & partū & auctum imperiū sit, Humi quoq; ad imitationem horū usurpatum est, nō tamen eodē omnino significato: cum alias super humum significare uideatur, ut Ver. Qui legitis flores, & humi nascentia fræga. Horat. Serpit humi tutus nimium, timidusq; procellæ: Alias in humum uel ad humum, ut idem, Prociūbit humi bos. Sternet humi populos, miserumq; exhauret urbem. Cōprobat hanc interpretationē quod etiam autores sic loquantur. Curt. Plura in humū innoxia cadebant. Tacit. Proiectus in humum Ouidius, Vipereos dentes in humū pro semine iactos. Alias intra humū: Colu. Cumulisq; exaggerūtur, ut latius sese frutex humi diffudat. Sin uel pluralis numeri sint uel genitiuum in is mittant, prosa scribentibus, ut Seruius obseruat, in datiuo uerbis succedunt. Plin. Cū spectare antiqui moris suppliciiū Tiburi concupisceret. Sueton. Lentulus Getulicus Tiburi genitum scribit. Cicc. ad Attic. Conuenio Antonio Tiburi. Idem ad eundem Sextum nunciauit cum una sola legiōe fuisse Cartha-

230 DE EMEND. STRUCT.

gini, Liuius, Neglectum Auxuri praesidium. Simili modo, Ruri. Colum. Ruri moretur. Teren. (ut cuius quam quae poetae, prosae quam uersui prior sit oratio) Ruri fere se continet. In quo festus sentire cum Scruio uidetur. Eius uerba sunt, Ruri esse, non rure dicendum, testis est. Terent. Phor: cum ait, Ruri fere se continebat, ubi agrum de nostro patre colendum habebat. Poetis uero in ablatiuo. Hor. Romae Tibur amem, uentus Tibure Romam. Idem, Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum: Verg. in 4, Tyria Carthagine qui nunc expectat, Persius, Rure Paterno. Est tibi far modicum. Iuuen. Magna tamen fama est cuiusdam rure paterno Viuentis. Priscianus sine exceptione tum uersu, tum prosa scribentibus, in ablatiuo ponenda cesset. Sed quam uere, facile existimari ex propositis licet. Ceterum non infrequens est eorum in ablatiuo usus etiam apud oratores. Cic. in Phil. Cum tu Narbone mensas hospitium conuomeres. Idem de nat. deorum, Sepultus esse dicitur Lacedaemone. Idem ad Ser. Sulp. Comendo tibi domum eius, quae est Sycione. Plin. nat. hist: Effectum Sycione primum, deinde in tota Graecia. Non est ignorandum, quod eorum de quibus egimus, genitiuus Domi, quinque tantum pronomina, mea, tua, sua, nostra, uestra, et unum nomen, aliena, iungi secum patitur: ut, Domi mea, tua, sua: domi aliena.

Comunis
in dative
graciae:

Omne praeterea uerbum in dative ferri potest eius personae, in cuius gratiam uel detrimentum actio uerbi credit, ut Verg. Cui pendere sua patereris in arbore po-

ma. Idem Georg. Cuncta mihi Alpheum linquens, lucosq; Molorchi. Significatur enim, in cuius gratiã, in meam gratiam uel honorem.

Cõmunis
in tẽpus.

Dictio præterea, qua tempus rei gerendæ significatur, si ueluti ad quæstionem *Quandiu*, redditum ponitur, cuiuscunq; uerba succedit, & continuatur, aliquod tempus necessario significare uidetur, & per accusatiuum uel ablatiuum efferri potest. Verg. Hic iã tertium totos dominabitur annos. Cic. pro reditu suo, Qui totos dies de officio & de uirtute differunt. Sueton. In August. In lectum deinde transgressus, non amplius cum plurimum, quam septem horas dormiebat & ne eas quidẽ continuas, sed ut in illo temporis spatium ter aut quater expergisceretur. Plin. nat. hist. Sub arctico uertice nemo sex mensibus uidet solem. Suet. in Calig. Vixit annis 29, imperauit triennio, & decẽ mensibus, diebusq; octo. At si ueluti ad quæstionem *Quando* redditur, in ablatiuo plurimũ usurpabitur ut, ueni hora prima. Cic. Superioribus diebus ueni in Cumanũ. Idem pro Rosc. Criminatio tua quæ est, Roscium cum Flauio pro societate decidisse. Quo tempore? Ab hinc annis quindecim, Dicimus tamen tanquam eiusmodi quæstioni reddentes, etiã præpositiõne adhibita: ueni ad diem tutũ, & in ipso tempore. Et in epistola Ciceronis ad Terentiã, Athenis ad quintumdecimum Calendas nouembris. Rarũ omnino in accusatiuo, ut Plin. ad Caniũ Rufum, In hac tamen tranquillitate annũ quintũ et sexagesimũ exceßit. Cicero

pro Milone. Profectus est id tēpus, quū iam Clodius, siquidem eo die Romam uenturus erat. &c. Sed hic Græca uidetur eclipsis. Si tamen alicuius harū, Ante, post, intra, uel circiter, circumstantia in eiusmodi sermone est explicanda, ipsis præpositionibus omnino positis utendum: ut, Veni post, uel ante festum, & circiter Calendis. Absoluam opus intra paucos dies. Hoc tamen ultimum & per ablatiuum honeste sæpe interpretamur. Terentius, Paucis diebus, quibus hæc acta sunt, Chrysis uicina hæc moritur. Plin. Filix biennio moritur, si frondem agere non patiaris Cice. Qui his paucis diebus factus est Pontifex Idem, Triduo aut ad summum quatruiduo periturum. Sic dicitur memoria nostra. et memoria patrū nostrorum. Cæsar. Hic pagus unus quum domo exisset, patrum nostrorū memoria Luc. Craßum consulem interfecerat: pro intra memoriam. Videtur et præpositionem post, cum suo accusatiuo, per ablatiuū interpretatus Cicero ad Cassium, quū dicit, Ut te quē iam diu plerimi facio, tanto interuallo uiderem, id ex (ut mihi uidetur) post tantum interuallum.

Nullum præterea uerbum est, quod sensum, ut, coniuñctioni subiectū telicōs admittere post se non possit: Doceo grammaticā, ut alij discant. Doceor grammaticam, ut emendate loquar. Adsum ut doleas. Surgo ut sedeas. Ipse seruius, ut tu sis liber. Hunc sensum poætæ interdum per infinitum modum Græco more interpretantur, ut in Hellenismis dicitur. Vergilius,
hoc

Hoc regnum dea gentibus esse,

si qua fata sinant, iam tum tenditq; fouetq;

Quinq; numero defectiua notantur, quæ impersonalia uulgo grammaticorum dicuntur, Pœnitet, tædet, miseret, piget, pudet. Hæc quoties infinita uerborum adiuncta non habêt, in genitiuũ & accusatiuũ feruntur, ut, Miseret me fratris, Piget me laboris, Pœnitet illum impediij. Quum uero infinitum adnexũ habent, si quid post se recipiunt in accusatiuo ponitur, in finito ipso nominatiui locũ supplente, ut, Pœnitet nos te nõ affuisse, nisi quis infinitum hoc genitiuum esse contendat, sic, Pœnitet nos huius rei, cuius? nempe te non affuisse, Quod utiq; à resolutione horũ uerborũ, quam Priscianus affert, alienum non est. Sic enim resoluit, Pœnitet, tædet, pudet, miseret me tui. Pœnitentia, pudor, tædium, misericordia habet me tui. Additur mise rescit, quod horũ naturam imitatur, Teren. in Heaut. Inopis te nunc miserescat mei. Item, ueritum est, propuduit uel puditum est. Cicero de Finib. Primum Aristippi Cyrenaicorumq; omnium, quos non est ueritum in ea uoluptate, quæ maxima dulcedine sensum moueret, summũ bonum ponere. Item in præsentis, Sed apud Actiũ ex Nonio, Veretur te progenitoris. Leguntur tamen et cum nominatiuis aliqua horum intransitiuè coniuncta: Martialis, Nulli Thai negas, sed si te non pudet istud, Hoc saltem pudeat. Thai, negare nihil. Terentius in Adelph. Hec mihi non te hæc pudeat: Luc. 8, Semper metuit, quem seua pudebunt Supplicia.

cia. Plautus, Nemini misereri certum est, quia nemo miseret mei. Terentius, Neque se id pigere. Vbi circa infinitum duo sunt accusatiui, quorū prior agētis est personæ. Cicero Rhet. 2, Deinde utrum facinus sit, quod pœnitere fuerit necesse? Et in alio significato, nempe pro, Parū est, uel uidetur, ut Gellius & Donatus interpretantur. Ter. Me quoq; quantū hic operis fit, pœnitet. Idē, An pœnitebat te autore flagitij quod fecisset adolescens, ni miserū patri insuper etiam indicares? Cic. Nec pœnitet me quātū profecerim. Mærorē minui, dolorē nec potui, nec si possem, uellem. Itē pro pudet. Verg. Nec te pœniteat calamo triuisse Labellum. Liuius, Nec me corū sententiæ esse pœnitet. Vel pro tædet, Cic. in Catil. Num igitur si centesimū uixisset annū, senectutis eum suæ pœniteret? Non ignorandum quibusdam ex ijs duplicia præterita dari. Legimus enim, puduit & puditū est. Sill. 10, Mens abiit puduitq; fugæ. Plaut. Neq; me, neq; te tuis intus puditum est factis. Stat. 7. Nec pigitū paruosq; lares humilesq; subire. Quibusdam unicum & passiue uocis, A miseret enim, misertum est, & a tædet, uel potius pertædet, repertæsum est. Ter. Heaut. Sic me dii amabunt, ut tuarum misertum est fortunarum. Vergil. Si non pertæsum thalami, tædeq; fuisset. A miseret, & tertij ordinis passiuum legitur. Cic. pro Liga. Cautē fratrum pro fratris salute precatiū nos misereatur.

Notantur & sex tertie uerborū personæ, quæ quoties infinitis uocatorū impersonaliū, aut etiam tertij generis

generis passiuorum iunguntur, absolutorum formam suscipiunt. Ea sunt hæc, Incipit coepit desinit, debet, solet, & potest, ut Quintil. in 6, Vbi primum coeperat non cōueniri, questio oriebatur. Idem, Sed ut perueniri ad summam nisi ex principijs non potest. Idem, Mihi quoq; profecto poterit ignosci. Tædere solet auaros impedij Solet quæri à multis. Debet stari ante hostium Thaidis. Cic. Non potest iucunde uiui, nisi cum uirtute uiuatur.

VERBORVM IDIOMATA:

Nunc quæ promissimus certorum uerborum, quæ uarijs casibus iunguntur, idiomata quædam, id est priuatas quasdam rationes, aggrediemur. Ea igitur in duplex genus diducimus, alia enim pro diuersa significatione in uarios casus feruntur, alia ex usu tantum autorum. Quorum genera nonnulla quæ reperiuntur communia, sparsim in ijs duobus, prout alterutrius magis uiso erunt tractabuntur, seruatō in generibus litterarum ordine. Ergo quæ pro diuerso autorum usu, in uarios feruntur casus, talia sunt,

Abstineo genitiuo. Hora. Abstineo, dixit, irarū ca
 lidæq; rixæ. Et ablatiuo. Ouidius, Est uirtus placidis
 abstinuisse bonis. Iustin. Contenti uictoria, imperio ab
 stinebant. Ablatiuo & accusatiuo. Liui. Romano bello
 fortuna Alexandrū magnū abstinuit. Ablatiuo cō
 prepositione. Lucan. A trepido uix abstinet ira magi
 stro Et cum accusatiuo adiuncto. Liuius, Bellum ab
 innoxio populo abstineat. Et datiuo loco ablatiui cū
 prepositione

præpositione. Plautus, Abstine isti hanc tu manum.

Admoneo

Admoneo in genitiuum. Salust. Iugurth, Sed quoniã tãti uiri tempus admonuit. Oui. de Tri. Ocia delectet admoneantq; mei. In accusatiuum. Cic. ad Treb: Sed ut ego quoque te aliquid admoneam, Terentius, Ridelum est istud me admonere. In ablatiuum cum præpositione de. Cicero epist. libro quarto, Putaui ea de re te esse admonendũ. Idem pro lege. Manil. De quos uos paulo antè admonui.

Antecedo

Antecedo in datiuum. Cic. de Officijs, Quantum natura hominis pecudibus reliquisq; bestijs antecedit. In accusatiuum. Suetonius in August. Et magnificentiã omnes antecessit.

Anteeo

Anteeo in datiuum. Plaut, Amphyt, Virtus omnibus rebus anteit profecto. In accusatiuum. Sallust. Iugurth. Et quum omnes gloria anteiret.

Antestat

Antestat in datiuũ. Gell. Qui gestus et uocis claritudine et uenustate cæteris antestabat. In accusatiuum. Apul. Tũc inter eos unus, qui robore cæteros antestabat

Attendo

Attendo in datiuum: Suetonius in Galba, Inter liberales disciplinis attendit et iuri. In accusatiuum: Cicero pro Archia, Quoniam me in hoc nouo genere dicendi diligenter attenditis.

Affluo

Affluo in ablatiuum. Plaut. Atq; adeo ut frumento affluã. In datiuũ. Oui: Affluit incautus desidiosus amor

Adscribo

Adscribo datiuo. Horat. Adscribi quietis ordinibus patiar deorum. Et accusatiuo cum in. Cicero Philipp. Tu uero adscribe me in talem numerum.

Affentio

Assentio et assentior datiuo. Ci. Senatus mihi assen- Assentio
sus est. Et datiuo cū accusatiuo. Idē de Or. Cetera as-
sentior Crasso. Idē, Nā neq; ego assentior illud Theo
Cælo et cælor in accusatiuū. Oui. in epist. (phrast. cælo
Can. Hoc te cælauimus unū. In ablatiuū cū præposi-
tione, ut Cic. pro Deiot. De armis, de ferro, de insidijs
cælare te uoluit. Idē in epist. ad Metel. Debes existimā
re te maximis de rebus à fratre esse cælatiū. In datiuū.
Terent. Phorm. Si hoc cæletur patri, in metu sum. Ae
mil. Prob. Id Alcibiadi cælari diutius non potuit.

Confido in datiuū. Cæsar de bello Ciuili, Cui maximi Confido
mè confidebat. In ablatiuum. Idem de bello Gall. Mul-
tum natura loci confidebat.

Conduco in datiuum. Colum. Id minime conducit a= Conduco
gricole. Cic. Lentulo, Id reipub. rationibus putem con-
ducere. In accusatiuum cum ad. Plautus Cap. Ad ui-
ctum conducunt. Item in accusatiuum cum in. Plautus
Cistel. Quod tuā in rē bene conducat. In accusatiuū,
sed alia significatione. Iuuenal. Conducunt foricas.

Compleo in genitiuum. Cicero in Verr. Completus Compleo
iam mercatorum carcer esset. In ablatiuum. Vergil.
Vterumq; armato milite complent.

Conqueror accusatiuo. Suet. in August. Vicem suā Conqueror
conquestus est. Idem in Claudio, accusatiuo cum, ob.
Ipse quodam libello conqueritur ob hanc eandem ua-
leudinem. Ablatiuo cum, de. Idem in August. Tiberio
quoq; de eadem re sedulo uiolentius apud se per epi-
stolam conquerenti, ita rescripsit.

Decet Decet datiuo. Tacit. Decere nobis terrā. Cicero de Orat. Quandoq; id deceat prudentiæ tuæ. Accusatiuo. Ouidius, Lude decent animos mollia regna tuos. Huius Compositum dedecet, & accusatiuo cum præpofitione, ut Cicero in Offic. Vt si quid dedecet in illos, uideamus ipsi.

Discrutior Discrutior in genitiuum. Plaut. in Aul. Discrutior animi. In accusatiuum & ablatiuum, ut Diomedes ait Discrucior animum & animo.

Dot Do accusatiuo et datiuo simul. Plaut. in Trinu. est ager sub urbe hic nobis, eum dabo dotem sorori. Ver. Dono mihi quam dedit olim. Item accusatiuo cum in. Terent. Me præcipitem in pistrinum dabit. Idem, Vt nam mihi esset aliquid hic, quo me præcipitem darem: pro in quod.

Doleo Doleo in accusatiuum. Ouid. de Trist. Tu uerò tua damna dolo. Statius in Theb. Bellorum extrema dolemus. Suet. Se quoq; respondit uicem eorū dolere. Hoc tamen Priscianus pro inuicem exponit. In ablatiuum. Verg. Et nostro doluisti sæpe dolere. In accusatiuum cum, propter, in eodem significato. Quintil. in 9, Nec potest ei credere aut propter eum dolere & irasci iudex, cui putat hæc uacare. In datiuum. Tere. Aut hoc tibi doleret, itidem ut mihi dolet. In ablatiuum cum, de, sed in significato propter. Ouid. Sum miser & de me quod doluere nihil.

Dissentio Dissentio tibi et à te. Quin. Instit. Huic opioni neq; omnino, neq; plane dissentio. Columel. Sed ego pluri
morum

morum opinioni dissentiens, preciosum uinitorem in primis esse censeo. Cicero M. Marcello, Non quin ab eo ipso dissentiam, sed quod ea te sapientia esse iudicem, ut meum consilium non anteponam tuo.

Dico in epexeysi quiddam peculiare habet. Nam et in accusatiuo usurpatur. Cicero ad Atticum, Nā sicut apud me Cornelius, hūc dico Balbum. Idem, Itaq; Cesaris amici, me dico & Oppium, disrumparis licet. Et in alijs casibus. Quin. incipiamus ab eo, qui quam frequentissimus est, tum longe pulcherrimus, translatione dico. Horat. Serm. Tuior at quanto merx est in classe secunda, Libertinarum dico.

Facio genitiuo. Cic. ad Atticum, Tranquillissimus autem animus meus, qui totum istud æqui boni facit. Item infinito. Idem Philip. Facite hoc meū consilium, legiones nouas non improbare. In subiunctiuum cum, ut, cū uel ueluti periphrasis alterius est uerbi. Cicero, ad Atticum, Non faciam ut enumerem miseras omnes in quas incidi per summam iniuriam. Terent. Ne faceres idem quod uulgus seruorum solet, dolis ut me doluderet. Cesar Cōment. Omnibus Gallis idem esse faciendū quod Heluetij fecerunt, ut domo emigrent, Columella, Hoc enim & salubrius & elegantius est quam illud quod quidam faciunt, ut palis in parietes uehementer actis, uimineos quallos superimponant: pro non enumerabo, Emigrandum est, Superimponere. Simili ratione usurpatur huius uerbi passiuum Fio. Iuuenal. Vnde fit ut malim fraterculus esse gogā

tum Horat. Inde fit ut raro, qui se uixisse beatum Dicat, & exacto contentus tempore uitæ Cedit, uti conuiuia satur, reperire queamus. Significat enim, Vnde malo, unde raro reperire quimus. Similis periphrasis & per uerbum Est, inuenitur, ut Teren. Phorm. Si est patruæ, culpam ut Antipho in se admisit, ex qua re minus rei foret aut fame temperans. Idem, Si uis mihi uxorem dare, quam despondisti, ducā: Sin est ut uelis manere illam apud te, dos hic omnis maneat Demipho: pro admisit, Sin uis. Non dissimilis periphrasis est & in illo Catonis, Est interdum prestare populo, mercaturis rem querere, ni tam periculosum fiet, pro Prestat interdum.

Fido:

Fido in datiuū. Verg. 9 Et fidere nocti: Et in ablatiuum. Idem in 7, Moliri iā tecta uidet, iā fidere terra.

Fastidio:

Fastidio in genitiuū. Plaut. Aul. Abijt, neq; me certiore fecit, fastidit mei. In accusatiuū. Ver. in Buc. Inuenies alium, si te hic fastidit Alexis.

Fungor:

Fungor in accusatiuū. Suet. in Aug. Qui suam uicē presidendo fungeretur. Idē. Senatoria munera fungeretur. Teren. In Adolph. Liberalis functus est officium uiri. In Ablatiuum. Idē, Et tuo officio fueris functus.

Gaudeo:

Gaudeo in datiuum. Cic. ad Basil. Tibi gratulor, mihi gaudeo, te amo, tua tuor. In ablatiuum cū prepositione. Teren. in Hecyra, Ut tacita mecum gaudeam in ablatiuum. Idem in Andria, Ut malis gaudeat, atq; ex incommodis alterius sua ut comparet cōmoda. In ablatiuum cum, de. Cic. ad Marium, De bursa te gaudere

dere certè scio. In accusatiuū cum, propter. Idem de se
 nibus, Est autè à te semper dictū, nec gaudere quen=
 quam nisi propter corpus, nec dolere. Et ibidè, Vt is
 qui propter me aliquid gaudeat. In accusatiuū. Idem
 de claris Oratoribus, Simul illud gaudeo, quod &
 equalitas uestra &c. Plaut. in Most. Hæc qui gau=
 dent, gaudeāt perpetuò suo semper bono. Cælius Cic.
 nono epist. In Theatrū Curionis Hortensius introijt,
 puto ut suum gaudium gaudeamus. Terenti. in And.
 Hunc scio mea solidè solum gauisurum gaudia.

Graur in accusatiuum. Suet. in Aug. Ampla & Graur,
 operosa prætoria grauabatur. In ablatiuū. Ver. Plu=
 uia cum forte grauantur. Ser. Graur, grauiter fero
 Habito in ablatiuū cū, in. Ter. In hac habitasse pla=
 tea dictum est Chrysidis patrem. In ablatiuum. Verg.
 Habitabāt uallibus imis. Prop. Et ipse Straminea pos=
 set, dux habitare casa. Verg. Lucis habitamus opacis.
 In accusatiuum. Idem, Habitarunt dij quoq; syluas.

Incido in æs & ære. Liuius tertio ab urbe cond.
 Leges in æs incisas in publico proposuerunt. Cicero
 in Verr. Incisum in ære uobis tradiderunt. Cæc. Pli=
 nius in Panegy. Incidenda in ære consuluistis. Fre=
 quentior est tamen accusatiui usus.

Incesit in datiuum. Vergil. Georg. Regibus incesit
 magno discordia motu. Liu. Grauior cura patribus
 incesit. Val. Max. Nec mihi cuncta complectendi cu=
 pido incesit. Et in accusatiuū. Liuius, Magnus plebem
 uictus incesit. Idem, Timor deinde patres incesit.
 Curtius,

Curtius, Non mediocris omnium animos formido in-
cesserat. Et cum, in præpositione. Terent. Vnde noua
nunc religio in te isthæc incesit, cedo?

Illudo: Illudo in datiuũ. Verg. Certantq; illudere capto. In
accusatiuũ. Idem alibi. Verbis uirtutẽ illude superbis.

Insulto: Insulto in accusatiuum. Sallustius, Multos á pueri-
tia bonos insultauerat. In datiuum, Suctonius in Cæ-
sar. Ex eo insultaturum omnium capitibus. Et abso-
lute. Vergilius, Cernis ut insultent Rutuli: id est, per
cauillationem irrideant, ut Seruius interpretatur.

Inuado: Inuado in datiuũ. Varr. Tanta porrò inuasit cupi-
ditas bonorum plerisq;. Et accusatiuo. Sall. Iugurth.
Milites Iugurthini, signo dato, castra hostium inuadunt. Verg. Inuadunt urbem somno uinog; sepultam.
Etiam cum præpositione, in. Cic. Non potui magis
in arcem illius cause inuadere. Idẽ, Accusant hi, qui
fortunas huius inuaserunt. Sall. Catil. Tanta uis auar-
ritie in animos eorum, ueluti tabes, inuaserat.

Inuideo: Inuideo in genitiuum. Plaut. in Mostel. Qui inui-
dent, ne unquam eorum quisquam inuideat prorsus
commodi. In accusatiuum & datiuum. Vergil. Liber
pampineas inuidit collibus uuas. Cic. Optimam nobis
naturam inuidisse uideantur. Plin. Neq; ut multi inui-
deo alijs bonum, quo ipse carco. In ablatiuum. Luc.
Inuidet igne rogi miseris. In ablatiuum cum, in. Cic.
pro Luc. Flac. Purpureã tyriam, in qua tibi inuideo.
Huius etiam passiuum legitur. Plin. Nonne, si inuide-
ris, maior es eo qui inuidet: Horat. Ego cur acquire-
re pauca Si possum, inuideor? Impleo

Impleo in genitiuū. Liu. Adolescentem suā temerim Implico
 tatis impleuit. Vergil. Impleuntur ueteris bacchi pin-
 guisq; ferinae. In ablatiuū. Idem, Impleuitq; mero pa-
 terā. Luc. Impleuntur ualido tyrone cohortes. In abla-
 tiuum cum, de. Mart. Hos nisi de flaua loculos imple-
 re moneta, Non decet, argentum uilia ligna ferant.

Interdico cum datiuo & ablatiuo. Sueton. August.
 Alteri ob ingratum & maleuolum animum domo & Interdico
 prouincijs interdixit. Et passiuē. Cic. in Caton. Malē
 rem gerentibus, patrijs bonis interdici solet. Cecil.
 Plin. Prisco in biennium Italia interdictum. Et abla-
 tiuo sine datiuo: ut, Interdicunt aqua & igne. Et da-
 tiuo sine ablatiuo. Cicer. ad pontifices pro domo sua,
 Veluti iubeatis, ut M. Tullio aqua & ignis interdica-
 tur. Suet. Claud. Hi quibus magistratus iterdicerētur.
 Actiuū uerò, & accusatiuo cū datiuo. Suet. Domit.
 Iterdixit histrionibus scenam. Liu. 34, Foeminis dun-
 taxat usum purpuræ interdicens. Iustin. Cui paulō
 ante omnem humanam opem interdixerant. Ouidius,
 Cui quondam regia coniunx orbem interdixit. Item
 accusatiuo cum ablatiuo. Cesar de bello Gall. Omni
 Gallia Romanos interdixisset. Et datiuo soli. Cic. in
 Verr, Pater improbus, cui nemo iterdicere posset. Sed
 hic pro obistere uel obstare ponitur.

Impertio & impertior in accusatiuū et ablatiuum. Impertio
 Terent. Adelph. Sed cesso heram his malis impertiri?
 Idē Eunuch. Plurima salute suū summum Parmenonē
 impertit Gnato. Et accusatiuo cū datiuo. Cic. Huic rei

aliquid temporis impertias. Item datiuo cum ablatiuo
 & de. Cic. Offic. Sæpe idoneis hominibus & indigen-
 tibus de re familiari impertiendum est.

Iubeo: Iubeo accusatiuo. Terent. Heaut. Imò filium potius
 iube. Plaut. Si respexeris donec ego te iussero. Et ab-
 solutè, ut populus iussit, pro decreuit. In hoc tamen
 aliquid subaudiri uidetur. Et infinito. Verg. Infandū
 regima iubes renouare dolorē. Et datiuo. Macrobius
 Saturnal. Sacrorū custodibus iussit ne mulierem inter
 esse permitterent.

Loquor. Loquor datiuo & accusatiuo. Ouid. Nec dubites il-
 li uerba secunda loqui. Accusatiuo et ablatiuo inter-
 cedente. cum. Idem, Et modò cum chara coniuge mul-
 ta loquor. Et ablatiuo per se. Suet. Claud. Etiam he-
 roicis loquutus est uersibus. Et altero accusatiuo cum
 præpositione ad. Plautus Merca. Decide caput, si fal-
 sum ad te loquor.

Ludo: Ludo in accusatiuum. Suet. Cæsar. Troiam lusit tur-
 ba duplex maiorum minorumq; puerorum. Idem Au-
 gust. Aliquando ut uincat, ludit a siduè aleã. In abla-
 tiuū. Idem, Vel talis, uel par impar ludere. Idē Clau:
 Alea studiosissimè lusit. Plautus in Mostell. Scis sole-
 re illac etate tali ludo ludere.

Miror. Miror in accusatiuum. Verg. Miratur portas Ae-
 neas. In genitiuum. Idem, Iustitiæ ne prius mirer, bel-
 li ne laborum?

Misceo Misceo datiuo. Luca. 6. Turbæ sed mixtus inerti. Et
 ablatiuo interposito, cum Columella, Nonnulli pellem
 serpentis

serpentis obrutã cum uino miscent. Et interposito, in. Verg. Crassumq; cruorem, mixtosq; in sanguine dentes. Et sine præpositione. Ouid. Quæ sanguine mixta recenti Coxerat ære cauo.

Moderor in accusatiuum. Sueton. in Augusto, Nec successum uictoriæ moderatus est. In datiuum. Salust. in Catil. Fortuna, cuius libido gentibus moderatur. Cicero pro Cælio, Quod & pudor tuus moderatur orationi meæ. Lucilius, Syderibus quæ sola fuga moderatur olympi.

Moderor:

Misereor in genitiuum. Verg. Nil nostri misereor mori me deniq; cogis. In datiuum rarissime. Cicero in Tusculan. Perge, aude, nate, illachryma, patris pestibus misereor.

Misereor:

Nitor in ablatiuum. Verg. Ille uides pura iuuenem qui ninitur hasta. In accusatiuum cum ad. Quintilian. Altius tamen ibunt, qui ad summa nitentur.

Nitor:

Obluiscor accusatiuo. Cicero ad Att. Suauissimam habui recordatione clarissimi iurisiurandi, quod ego nõ eram oblitus. Verg. Hinc iam obliuiscere Graios. Cic. Atti. Quod laudas, quia obliuisci me scripsi antefacta & dicta nostri amici, ego uero ita facio. In genitiuum. Verg. Oblitusq; sui est Ithacus.

Obluiscor

Obtrecto in datiuum. Suet. in Ti. Germanico usq; adeo obtrectauit. Cic. pro lege Man. Qui huic obtrectat legi. In accusatiuum. Val. Max. lib. 7, Quod studium et inutile sit eas obtrectare uires, quas ipse foueris.

Obtrecto:

Occumbo in datiuum. Verg. Seu certa occumbere morti

Occumbere:

morti. In accusatiuum. Sueton. in Augusto, Voluntariam occubisset necem.

Oleo. Oleo in accusatiuum. Cicero in Antonium. Vinum redolentibus. Plautus in Mostell. Metuo ne oleant aragantum manus. In ablatiuū. Ouidius, Per lucos sacros et olētia sulphure fertur. Vergil. Redolentq; thymo fragrantia mella.

Palpo & palpor:

Palpo & palpor in accusatiuum. Iuuenal. Quem nunc nere palpat Charus. In datiuum. Plau. in Amph. Obseruatote quam blandē mulieri palpabitur.

Pertæsus.

Pertæsus in genitiuum, Macrobius, Pertæsus necessitatis. Vergilius, Si non pertæsum thalami tædæq; fuisset. In accusatiuum: Suet. in August. Pertæsus, ut scribit, morum peruersitatem eius. Et in Cesare, Quasi pertæsus ignauiam suam.

Potior.

Potior genitiuo. Cice. Illius regni potiri. Salustius Iugur. Priusquam legatos conueniret, Atherbalis potiretur. Idem Romani signorum & armatorum potiti sunt. Ablatiuo. Verg. Egressi optata Troes potiuntur arena. Ouidius, Tuq; tuis armis, nos te potiremur Achille. Accusatiuo, sed antiquē, Hic potitur gaudia.

Præire.

Præire in datiuū. Cic. pro Mil. Incitati sūt, ut vobis uoce præirēt. Quintilian. Doctores non posse semper præire singulis legentibus. In accusatiuum. Li. Agedum pontifex publicus populi Romani præi uerba, quibus me pro legionibus deuoueam.

Præstolor.

Præstolor in accusatiuum. Teren. in Eunuch. Quem præstolare Parmeno? Plaut in Cass. Te ecastor præstolabor.

stolabor. In datiuum Cicero libro I Inuest. Qui tibi ad forum Aurelium prestolarentur.

Recordor in accusatiuum. Cic. in Philip. Recordare Recordor: igitur diem, M. Antoni, illum, quo dictaturam sustulisti. In ablatiuum cum, de. Idem pro Planc. Quin istis uestris lachrymis de illis recordor, quas pro me sepe et multum profudistis.

Refertio genitiuo. Cic. Referto praedonū mari. Et ablatiuo cum, de. Idem, De nugis referti libri. Refertio

Saturo in genitiuū. Plautus in Stic. Haec res uita me soror saturant. Et ablatiuū. Varro de re Rustic. Dū agnoscant matrem agni, et pabulo se saturant. Saturo

Subeo in datiuū. Verg. Iamq; propinquabāt tectis, muroq; subibant. In accusatiuum. Idem, Haec inquit, li mina uictor Alcides subijt. In accusatiuū cum, ad. Ad tecta subibant pauperis Euandri. Subeo

Satisfacio in datiuum et accusatiuum, ut Satisfaciet tibi haec. Et accusatiuo per se. Cato de re Rustic. Quin pecuniam satisfaceret. In datiuū quoq; et ablatiuum cum, de. Seneca, Lachrymas sollicita mater abstergit, cui de paedagogo satisfactum est. Satisfacio

Vtor hac re et hanc rem. Cic. Praeposteris utimur consilijs. Terentius, Mea bona utantur. Vtor

Ulciscor accusatiuo. Cic. Sed illum ulciscuntur mores sui. Terentius, Ut te ulciscar scelus. Ulciscor.

In secundo genere ex multis

haec annotauimus.

Ausculto pro obtēpero datiuo. Ter. Pamphilum ne Ausculto.

adiutem, an auscultem seni? Et datiuo uel accusatiuo pro audio, ut idem, Ausculta pauca.

Accedo,

Accedo pro aduenio uel adeo, accusatiuo cū præpositione. Terentius, Accedo ad pedissequas. Et sine præpositione. Vergilius, Vos & Scylleam rabiem, penitusq; sonātes Acceſtis scopulos. Pro addor uel adiungor, datiuo uel accusatiuo cum præpositione, ad. Ouid. Postquam solitas acceſsit ad iras ira recens, Aliquando datiuo & ablatiuo cū præpositione, à uel ab Liuius, Hæc tibi à me dotalia dona accedent.

Animaduerto.

Pro Assentior, datiuo tantū. Fab. Nec Celso accedo. Animaduerto pro obseruo uel aduerto, in accusatiuū. Cato de re Rustic. Vicini quo pacto niteant, id animaduerrito. Pro punio, accusatiuo cum, in. Suet. in August. Perusia capta, in plurimos animaduertit.

Caueo:

Caueo pro provideo, datiuo. Cicero ad Appium. Melius enim ei cauere uolo, quàm ipse alijs solet. Et accusatiuo, pro uito, declino. Sueton. in Galba, Caue-ret periculum. Ablatiuo cum præpositione, pro defendere, uel munire se. Idem in Caligul. Vt à Castio caueret. Ablatiuo cū, de, pro meminit ad cautionem. Idem in August. Quum de numero & de conditione ac differentia eorū, qui manumitterentur, curiose cauisset. Et in Tiberio, Quod nihil de ijs Augustus testamento cauisset.

Cedo:

Cedo pro discedo, ablatiuo: ut Cede bonis: & Cede iure. Et datiuo cum ablatiuo, ut Cedo tibi bonis. Hic ablatiuus in accusatiuum uerti potest, ut Vergil. Ceda-

dat ius proprium regi. Pap. Hortantur ceduntq; locum. Sed tum pro concedo ponitur. Item pro discedo uel abeo, ablatiuo cum, ex. Lucilius, Quādoq; pudor ex pectore cessit. Pro contingit, tantum datiuo. Verg. Cesserit Ausonio si fors uictoria Turno. Item pro dare locum uel parere. Verg. Cedo deo. Pro loco alicuius esse, ablatiuo cum, pro. Colum. 12, Nam pro pulmentario cedit sicuti ficus. Diuersum omnino ab hoc uerbum est quod pro Dic, uel Da legitur, ut Ter. Cedo, cuium puerum hic apposuit; et, Quin tu mihi argentiū cedo? Non dissimile est & illud eiusdem in Heaut. Dum nos sermones cedimus, illæ sunt relictæ.

Consulo te illud et de illo, pro peto consiliū. Plaut. Consulo: in Menech. Ibo & consulam hanc rem amicos, quid facienāū censeant. Luc. in octauo, Rectoremq; nauis de cunctis consulit astris. Consulo huic rei, pro prouideo, uel prospicio. Idē in 4. Consulite externis angusto in tempore rebus. Consulo in te isthuc, pro statuo uel instituo. Terentius, Pesimè isthuc in te atque in illū consulis. Consulo boni, pro in bonā partē accipio.

Plin. Querebat argentū auaritia, boni consuluit interim inuenisse miniū, rubētisq; terræ excogitauit usum Conduco: Conduco hoc, pro eo quod est, pretio ad tempus accipio. Iuuen. Conducunt foricas. Conducit huic uel in hoc, pro utile esse. Cic. ad Lent. In reipub. rationibus putem conducere. Plaut. in Cap. Ut potissimum quod in rem rectē conducat tuam, id petam.

Contingere tibi, uel in te, pro accidere. Ver. Quis Contingere: q 5 ante

250 DE EMEND. STRVCT.

ante ora patrum Troia sub moenibus altis Contigit oppetere. Cic. Atq; in magnis animis ingenijsq; id plerūq; contingit. Contingere hoc, pro tangere. Vergil. Funemq; manu contingere gaudent.

Conuenit: Cōuenit, pro conueniens uel aptū est, datiuo. Ouid. Conuenit illa tibi, conuenit illa mihi. Datiuo & accusatiuo cum, inter, pro conuenientia uel concordia est, ut Iuuen. Sauiis inter se conuenit ursis. Et datiuo cum ablatiuo præposita præpositione, cū, ferè eodem significato, pro consentiens est. Ter. Adelph. Hæc fratri mecum non conueniunt. Et ablatiuo cum præpositione, de. Quint. Quanquam de hoc parum conuenit.

Deficit. Deficit tibi, pro deest. Vergil. Quam iam glandes atque arbuta sacrae Deficerent syluæ. Deficit te aliquid, pro destituit. Cic. pro Roscio, Tempus te citius quam oratio deficeret. Et passiue. Columella, Quibus si deficitur agricola.

Deficio. Deficio à te, ad hunc, pro eo quod est, à partibus tuis discedo. Suet. Prius à Galba ad senatū defecerat.

Differt. Differt pro disidet, uel aliud est, ablatiuo cū præpositione, ab, cuius passim sunt exempla. Et datiuo. Hor.

Euado: Nisi quod pede certo Differt sermoni sermo uerus. Euado hūc & ex hoc, pro effugio. Suet. in Tiber. Carmilius me euasit. Cic. pro Sylla, Cuius ex insidijs euaseris. Euado gradus uel ad gradus, pro ascendo. Verg. Si fata gratus euaserat altos. Idē alibi, Euado ad summi fastigia templi.

Impono: Impono tibi, et in te aliquid, pro superpono uel do. Verg.

Vergil. Vidit thuricremis cum dona imponeret aris.
Idem, Finemq; imponere curis, Plaut. in Bacch. In te
ergo hoc onus omne impono Lyde. Impono huic no-
mer. Tacitus. Ut de generi Pseudophilippi nomen im-
positum. Impono tibi pro decipio. Quintilianus, Spes
tibi perpetuæ laudis imposuit.

Incumbo, pro inhæreo et inmitor, datiuo. Vergilius
Incumbens tereti Damon sic coepit oliuæ. Idem, Vali- Incumbo
dis Incumbite remis. Non autem in remos uel ad re-
mos, autore Valla. Et pro obnixè operam do, uel im-
pense me comparo, accusatiuo cum, ad. Cic. Mi Plan-
ce incumbite toto pectore ad laudem, Idem, Ad illud bel-
lum incumbite. Idem, Quare incumbamus, ô noster Ti-
te, ad illa præclara studia. Accusatiuo cū, in, non mul-
tum diuerso significato à iam dicto. Cicer. Ut in rem
publicam omni cogitatione curaq; incumberes. Item,
Incumbite per deos immortales in eam curam & cogi-
tationem, quæ tibi laudem et dignitatem afferat. Idē,
Pergite adoleſcentes, et in hæc studia in quibus estis,
incumbite. Et in malā partem. Idem Marco Catoni, In-
cumbite in eius pernicem, Item accusatiuo cū, in, pro-
uolētèr incidere uel irruere. Quintil. Magna uis uen-
ti in mare incubuit. Et datiuo, Verg. Incubuerè mari
Eidem casui iūgitur & pro superiaceo. Vergil. Incu-
bitq; thoro, dixitq; nouissima uerba.

Interest pro in re est, uel utile est, genitiuo rei anima
te, ut Cic. Interest omniū recte agere. Idem ad Curio. Interest
Quod nostra aut ipsorū interesset. Plin. Nec interest
hominum,

hominum, nec capit humane coniectura mentis. Et genitiuo mensuræ uel pretij. Cic. Per magni interest, quo tēpore hæc epistola tibi reddita sit. Accusatiuo cū, ad Idem ad Lucium, Equidem ad nostram laudem non multum uideo interesse, sed ad properationem meam interest, non te expectare dum ad locum uenias. Et ab solutè. Plin. Seri etiam radices illitas fimo interest. Interest uerò ab inter & sum, quum præsens esse significat, datiuo. Cicero Bruto, Qui nostro sermone interfuit. Et ablatiuo cū præpositione in, Idem ad Planc. Si quid erit, in quo me interesse necesse sit, nunquam de ero. Et accusatiuo cum præpositione. Cicero Rhetor. Si quo die Romæ ista cædes facta est, ego Athenis eodie fui, interesse in cædem nõ potui. Et pro interponi, absolutè. Liuius, Id morari uictoriã rati, quod interest esset annis. Præterea pro differentia est, accusatiuo cum, inter. Cicero, Inter hominem et belluam hoc maxime interest. Aliquando sine, inter. Seneca, Nihil interest hos et illa: nisi diuisim legas. Itē pro differt, datiuo. Tere. Stulto intelligens quid interest? Et cū ablatiuo, Idem, Hoc dominus ac pater interest. Et cū genitiuo, Ci. At. Quoniã $\nu\epsilon\mu\epsilon\sigma\acute{\alpha}\rho\mu$ interest $\tau\delta$ $\phi\theta\omicron\nu\epsilon\tau\mu$.

Laboro:

Laboro de ijs, pro sollicitus uel anxius sum, uel curo. Cicero pro Deiot. Sed cum de illo laboro, tum de multis amplissimis uiris. Laboro ex hoc, pro æger sũ. Idem ad Papyr. Petum, Quòd ex pedibus laborares. Teren. Laborat è dolore.

Maneo:

Maneo ablatiuo. Verg. Tu modò promissis maneat, seruatq;

seruatq; serues Troia fidem. Et datiuo. Idem, Parce metu, Chytherea manet immota tuorum Fata tibi. Et accusatiuo. Idē, Maneat nostros ea cura nepotes. Tib. At te pœna manet, nisi desinis esse superba.

Metuo te et à te, pro timeo, Teren. Hei mihi metui à Chryside. Idē, Metuebant omnes iā me. Metuo tibi, id est, incōmodū uel utilitatē tuā, uel sollicitus sum de te.

Metuos

Opus esse, pro carere uel indigere, ablatiuo & datiuo. Cic. in epistol. Autoritate tua nobis opus est. Itē

Opus esse

ablatiuo & accusatiuo cum præpositione, ad, datiuui loco. Terent. Nihil isthac opus est arte ad hanc rem, quam paro. Et ablatiuo tātum. Idem, Quid uerbis o-

pus est: Et datiuo cum ablatiuo sub præpositione, in, si locus rectē est scriptus. Cicer. Si qua in re opus ei fuerit, iuueris. Aliquando pro, necessarius accipitur, & post uerbū intelligitur, alio nominatiuo uel accusatiuo numerum uerbo conferente. Cicero, Dux nobis & author opus est. Terentius, Alia quæ opus sunt, comparet. Cicero ad Terētiā, Si quid opus erit, si quid acciderit noui, facies ut sciam. Liuius, Ad comparanda ea quæ opus erant. Cic. ad Att. Video mihi opus esse uiaticum. Idem, Dices nummos mihi opus esse ad apparatū triumphī. Potestq; altera ratio mutari in alterā, sic, Dices mihi opus esse nūmis: &, Video opus esse uiatico: et, Ad hāc rē nihil opus est ars.

Parco pro remitto, cōdono, uel ignosco datiuo. Ver gil. Parcere subiectis, & debellare superbos, Item pro abstinco. Suet. in Tiber. Neq; tormētis, neq; supplicio cuiusquam

Parco:

cuiusquam pepercit. Ver. Parce metu Cytherea. Pro seruo autem, accusatiuo et datiuo. Ver. Argenti atque auri memoras, quæ multa talenta Gnatis parce tuis.

Pepigi:

Pepigi tibi et tecum, pro pactum feci, uel pacto promisi. Suet. in Cæs. Et competitoribus non alios adiuuare aut ad honorē pati peruenire, quam qui sibi pepigissent propugnaturus absentiam suam. Idem in eodē, Cū aduersarijs aut pepigit, ut dimissis octo legionibus, etc.

Pergo:

Pergo accusatiuo. Cic. ad Att. Sed pergo præterita pro prætereo. Et infinito. Terent. Tu tamen idem has nuptias perge facere, ita ut facis.

Præstat:

Præstat cæteris et cæteros, pro præualet. Cic. de Oratore, Multum cæteris hominibus omnium gentium præstiterunt. Quintilia. Præstat tamen ingenio alium alium. Et pro melius est, absolute. Ver. Sed motos præstat componere fluctus. Præsto me talem, pro exhibeo uel præbeo. Cic. Lent. Sed præsta te eum qui mihi à te neris (ut Græci dicunt) unguiculis es cognitus. Præsto hæc, pro cōfero. Cæcil. Plin. Plura hic præstitit, quam parentes. Et præsto uitium, pro eo quod est, prohibere ne cui ex uitio rei acceptæ fiat damnum. Et absolute, pro cauere et prohiberi, ut Cic. in Tusc. Quū id quod ab homine potuerit præstari, euenerit.

Recipio:

Recipio me ad urbem, uel ad meos uel in castra, uel proximo castello, alibi pro fero, alibi pro colloco. Hieron. de bello Alexand. Victor se Brundisium in columbia exercitu et classe recepit. Idem de bello Hispan. Et ad Cordubam se recepit. Et ibidem, Proximo se recepit castello.

castello. Idē de bello Afric. Se ad suos recepit. Et ibi-
dem, Se recepit in castra. Aliter uerò constructur, cū
uel promittere, uel quasi cum fideiussione promitte-
re significat. Cicero ad Crassum, Quae tibi promitto,
ac recipio sanctissime esse obseruaturum. Et ad Brut.
In ea causa exponenda satis etiam de probitate dixi,
sed tamen separatim ex me recipio fore cum tibi &
uoluptati & usui.

Renuncio datiuo & accusatiuo, pro aperte nuncio
& ostendo. Terentius, Quasi non tibi renunciata sint
haec sic fore. Et accusatiuo per se, pro declaro. Cicero
pro lege Manil. Nā quā propter dilationē comitiorū
ter prator primus centurijs cūctis renūciatus sum. Et
datiuo per se, pro recuso uel renuo, ut Renuncio liti.

Respondere pro dicere quod rogatur, & pro con-
sentire & parem esse, datiuo uel accusatiuo cum, ad.
Terentius, iam tu hoc responde mihi. Cæcil. Plinius,
Quum ad eos breuissime respondissem. Plin. nat. hist.
Structuram ad normam & libellum & ad perpendi-
culum respondere. Vergilius, Dictis respōdent cætera
matris. Cicero Tuscul. Nec tamen si quid magnis in-
genijs in eo genere extiterunt, græcorū gloriæ respō-
derunt. Vergilius, Illa seges demum uotis respondet
anari Agricola. Aliter quoq; et absolute. Ver. Con-
trā elata mari respondet Gnosia tellus, pro offert uel
ostendit se, uel obijcitur.

Sapio et absolute legitur, quasi sapiēs uel intelligēs
sum. Martialis, Nubere uis Prisco, non miror Galba
sapisti.

Renuncio:

Respondere

Sapio:

Alias ratio nem. *sapisti. Et transitivè pro intelligo. Plautus in Pseud. Ego meam rem sapio. Aliter quoq; ut in talibus, Sapit mel, Sapit demorsos ungues, pro saporem habet, uel representat.*

Sufficio. *Sufficio pro satis sum datiuo. Verg. Nec sufficit unbo ictibus. Lucanus. Suffecitq; omnibus unda. Et modo infinito. Vergilius, Nec nos obniti contrâ, nec tendere tantum Sufficimus. Idem accusatiuo cum prepositione. Quintilianus, Ad quas nec mens, nec corpus, nec dies ipsa sufficiat. Pro subministro, datiuo et accusatiuo. Vergil. Ipse pater Danaï animos uiresq; secundas Sufficit, atq; deos in Dardana suscitât arma. Idè, Ipsa satis tellus cū dente recluditur unco, Sufficit humorè. Pro substituo uerò, accusatiuo dūtaxat. Ver. in Georg. Atq; aliâ ex alia generando suffice prolem*

Supereffe. *Supereffe pro reliquum esse uel restare datiuo. Ennius, Inde sibi memorat unum supereffe laborem. Aliter quoq; ut Plaut. A sinar. Sicut tuum uis unicum natū supereffe uitæ sospitem atq; superstite. Et pro uincere. Verg. Ferrea quæ blando nequeant supereffe labori. Et pro adesse, ut ego illi supersum. Pro abunde esse uel abūdare, absolutè. Verg. Auxilio urbes Itale populiq; supersunt. Nā datiuus ille, auxilio, alterius est rationis, & multorum uerborum cōmunis, ut Sum auxilio. Venit auxilio. Et pro durare. Verg. Primus ego in patriam, mecum modo uita supersit.*

Sto: *Sto ablatiuo. Vergil. Omnis spes Danaum & cepti fiducia belli, Palladis auxilijs semper stetit. Item cum per.*

per, pro impedimento esse. Cæsar Commem. Vbi cognouit per Affraniū stare, quo minus prælio dimicaretur. Liuius de urbe condit. Per duces non per milites stetiſſe, ne uincerent.

Studeo.

Studeo pro do operam & faueo, datiuo. Quintil. Abdicatus medicinæ studuit. Ouid. Cui studeat, deus omnis habet. Itē ablatiuo cum, in Gell. Si quis in ea re studebat. Item accusatiuo cum, in Quint. Poëtæ, ut pictores, in id solum student, ut describere fabulas mensuris ac lineis sciant. Pro cupio, uolo, uel affecto, accusatiuo, Ter. Vt omnes mulieres æquæ studeant, ac uelint omnia. Cic. Phil. Vnū sentitis, unū omnes studetis Ter. Horū ille nihil egregiè præter cætera studebat.

Timeo.

Timeo hunc, ut inimicum. Vergilius, Timeo Danaos & dona ferentes. Timeo tibi, ut amico. Terent. Syre tibi male timui. Timeo de te utroq; modo. Cic. ad Treb. Valde me hercle de te timueram. Luc. De superis ingrate times.

Tollo sustuli, pro aufero & accipio & nutrio, in accusatiuum, ut sustulit hic matrem, sustulit ille patrem. Hor. Quum fueret, lutulentus erat, quod tollerelles. Ter. Quicquid peperisset, decreuerunt tollere. Pro aufero uero, & in ablatiuum cum, de. Cic. in Lelio, Solem enim de mundo tollere uidentur, qui amicitiam è uita tollunt. Pro suscipio uel accipio, in ablatiuum cum, ex, ut Suet. Deceſitq; Pyrgis, morbo aque intercutis, sublato filio Nerone ex Agrippina Germanici genito.

Tollo:

Vaco:

Vaco in hoc & ad hoc, pro do operam, uel potius ocium habeo. Ouid. de Ponto, In nullū mea gens grande uacabat opus. Et in eodē, Corporis ad cultū uix uacat illa sui. Sen. in primo epist. Nō uaco ad istas ineptias. Vaco culpa, et à culpa, pro uacuus sum. Cic. Nullū est tempus, quod iustitia uacare debet. Seneca epistola 98. Nulla etas uacuit à culpa. Etiā absolutē pro uacuus sum. Caesar in Commentarijs, Id ea maxime ratione fecit, quod noluit cum locum, unde Heluetū discesserant, uacare. Et sine ullo nominatiuo pro ocium est, ut Iuuenalis, Si uacat & placidi rationem admittitis ædam. Sic & infinito iungitur. Vergilius, Et uacat annales nostrorum audire laborum.

Valeo:

Valeo uiribus, pro potens sum. Cicer. Alios uideamus uelocitate ad cursū, alios uiribus ad luctandum ualere. Valet tanti, uel minimo, precium significat. Paulus, Sed æstimandum fundum quanti ualet. Ulpian. Quasi minimo ualere hereditas. Varro tamen in pretij significatione accusatiuo iunxit, dicens, Denarij, quod denos æris ualebant. Quinarij, quod quinque nos. Sæpe etiam per Metalepsin uerba constructionem mutant, ut Verg. Nam me decedere fleuit, pro doluit, est enim natura absolutum. Et per Enallagen appellatiui pro adiectiuo, ut si dicas, Da te mihi uirū præstate mihi uirum, pro eo quod est fortem. Non enim accipiunt hæc duplicem accusatiuum natura.

RELI=

LATINI SERM. LIB. III 259
RELIQVORVM AB INDICATI-

no modorum & participiorum, ac
participialium constructio.

Indicatiui transitionē, reliqui etiam uerbi modi sibi uendicant. Itē quæ participia propriè dicta, & participialia uerba, siue gerūdi modus, quæ etiam participijs annumeramus. Itaq; si quædam participia pro uerborum constructione confirmanda aliquando citauimus, nihil sit miri. Ceterum participia utranq; sibi constructionē defendunt, Tautoprosopicen, siue Ametabaton, ut Mecœnas atauis ædite regibus. Et res auidita mihi, nō credita. Et metabaticen, Amās uirtutem. Superaturus hostē. Auditus & audiendus à me & mihi, Paratus decernere, Volens abire, Vadens uisum.

Est participijs alia quoq; intransitiua constructio adeò propria, ut nisi ipso posito uel subaudto, constare nō possit, nempe ablatiui consequentiæ, quod nomen ex eo uidetur sortitus, quod semper intransitiuā primam, quæ tamē si ex nominatiuo et uerbo finito, sibi reddi postulat: hoc præterea obseruato, ut eiusmodi nominatiuus diuersæ omnino rei sit, q̄ cuius est ablatiuus, nisi Græco more loquere, ut alibi dicitur. Et participio quidē posito, ut Henrico octauo Anglos regente hæc scripsimus. Subaudito uero, ut Henrico rege, hæc prodidi. Aliquādo solū participiū in consequentiæ ablatiuo legitur, sed in præterito et neutro genere. Plin. De satu arborū abūde monstrato. Idem alibi, Cerebro ueneficium esse Hispania credunt, occisorum

in spectaculis capita cremant, testato, quoniam potius
 in ursinam rabiem agat. Quinti. Excepto, quod pedes
 mihi trisyllabos non uidetur excedere. Sal. Audito re-
 gem in Ciliciã tēdere. Quanquã in his posterioribus
 exemplis, sensus qui participia sequuntur, nominũ ui-
 cem supplere uidetur. Obseruat Laur. Presentis par-
 ticipiũ sub hoc casu per e, quam per i, potius esse pro-
 ferendum. Soluitur hic ablatiuus uarijs modis, per cũ
 ut Iuuenalis. Animante tuba, galeatũ sero duelli Pœni-
 tet: pro cum animat tuba. Per dum, ut Iuuenal. Ad cœ-
 nam si intestatus eas, adeo tot fata, quot illa Noctẽ pa-
 tent uigiles te prætereũte fenestrate: pro dum præteris.
 Aliquando per si, ut Iust. Sperans ut, aut cõcordante
 ciuitate, dux belli ab omnibus legeretur, ut discordia
 inter ordines facta ab altera parte in auxiliũ uocare-
 tur: pro si concordaret, & si facta esset, & Ouid. Pro-
 ximus ad dominam, nullo prohibente sedeto.

Modo per quanquã uel quamuis. Plin. de uiris illis-
 tribus, Lex, resistente Appio Claudio, tamen lata est:
 pro quamuis resisteret. Cic. pro Milone, Qui nondum
 libera ciuitate, tamen populi Romani comitijs libera-
 tus est: pro quamuis non dum libera esset ciuitas.

Modo per postquã, uel cum pro postquã, præcipue
 in præterito, ut Cic. ad At. Etsi mihi uidetur iste qui
 umbras timet ad cædem spectare, tamen, nisi explica-
 ta solutione, non sum discessurus: pro postquã expli-
 cuero. Et Plin. Etenim prædicta ratione uentorum, ne
 sæpius eadẽ dicatur, transire cõuenit ad reliqua tẽ-
 pestatum

pestatū præsagia, id est, postq̄ prædicta est. Oui. Nunc mihi naufragio qd̄ prodest dicere factō, Quæ mea de buerat currere cymba uia pro postq̄ factū est naufragiū. Quod autem ad participiorū metab. sin̄ attinet, sunt quedam præterita, quæ in accusatiuum feruntur, Exosus, perosus, pertæsus. Verg. Iuppiter omnipotens si non exosus ad unum Troianos. Suet. in Cæsare, Et quasi pertæsus ignauiam suam. Col. 10, Neq; ea cura = torem fraudulentum tantum, sed etiā immundā segnitiam perosa est. Suet. in Aug. Pertæsus, ut scribit, morum peruersitatē eius. Horum duo & cum datiuo leguntur, perosus & exosus. Suet. in Tiber. Deos obsecro, ut te nobis conseruent, ut ualere nunc & semper patientur, si non popul. Rom. perosi sunt. Gell. 2, Non omnes modo dijs exosus nos esse. Sunt rursus alia, quæ in ablatiuū sine præpositionibus his, a uel ex, Græco more transeunt. Ea sunt, Natus, prognatus, satus, cretus, creatus, ortus, Editus. Plin. 12, Restāt terra edita. Tere. Bonam bonis prognatam. Verg. Sate sanguine diuum. Idem, Quo sanguine cretus. Ouidius Venus orta mari, mare præstet eunti.

Non est hoc loco prætereundum compendium quod affert orationi participium, cum duo, quorū alterum tempore præcedit, quæ alias per duo uerba & coniunctionē sunt dicenda, ipsum multo aptius, sine copulatiua interpretatur. Sal. Iug In primis Atherbalē cruciatū necat, pro eo quod cruciat & necat. Aliter etiā copulatiuæ uicem supplet, ut in ea figura, quam Lau.

notauit, Circundedimus castris fossam & uallum, ne uenientes hostes nos opprimāt, quod aptius est quam ut uulgus loquitur, Veniant, & opprimant.

Participialia uerba (quæ etiam gerundi modum et supina ueteribus appellari alibi diximus) quæcunq; à uerbis ducuntur non passiuis, seu malis, passiuâ significationem non habentibus, uerborum suorum constructiones (ut dictum est) seruant. Hoc illustrius, fiet ijs, quæ subijciuntur, exemplis. Genitiuus, qui post appellatiua & quædam adiectiua succedit, ut Ci. Equidem efferor studio patres uestros, quos colui & dilexi, uidentidi. Idem, Hic dies attulit initiū dicendi quæ uellem Verg. Et quæ tanta fuit Romã tibi causa uidendi: Pli. Oues lauandi, hoc idem tempus. Huius participialis loco infinitus nonnunquã pontiur modus, ut Verg. Et iam tempus equum sumantia soluere colla. Idem, Stadium quibus arua tueri. Cæsar Com. Postero die consilium ceperunt ex oppido profugere.

Datiuus, ut Quin. Decl. Placeamus licet nobis fortuna nostra pater, pauperi soluendo non sumus. Idẽ, Maximi tamen uirorũ, & quibus artis suæ soluendi non sit humanitas. Et sine transitione. Cic. Phil. Nec tu soluendo eras. Idẽ de Orat. Cum est inficiãdo reus. Apul. Cum charite nubendo maturuisset. Dubitari possit in quid Laur. an hæc dandi casus sint, an auferendi. Ceterũ passiuã interpretatio per participiũ, declarat datiuũ potius esse. Cor. Cel. Et transeundũ ad medicamentã, quæ puri mouendo sunt. Et Liuius, Portorijis quoq;

et tributo plebe liberata, ut diuites conferrēt, qui one
 ri ferendo essent. Plī. Telū uerò profodiēdo tergori,
 quo spiculauit ingenio? Atq; ut in capaci, quū cerni nō
 possit exilitas, ita reciproca generauit arte, ut fodien-
 do acuminatū pariter, sorbendōq; fistulosum esset. Co-
 lum. Mediastinus qualiscunq; status possit esse, dum
 modo perpetiēdo labori sit idoneus. In his, Mouēdo,
 ferendo, perfodiendo, et perpetiēdo, passiuā partici-
 pia dādi casus sunt, simili plane figura cum prædictis
 enunciata. Imò uerò illo soluendo & inficiendo nō mi-
 nus fortasse passiuā sunt per duplicem eclipsim dicta,
 sicut in figuris indicabimus, ut ex omnibus quæ dicta
 sunt, fortè illud tantū Nubēdo participiale sit. Quod
 etiā esse datiuī casus, uidetur ex illa non dissimili cō-
 structione. Plin. Ita enim uocatur priusquā cibo matu-
 ra sit. Quæ similiter (ut mihi uidetur) figurari potuis-
 set, sic, Priusquam comedendo matura sit.

Accusatiui, cum præpositioni subiungitur, transitio
 rara reperitur, propterea quod libētius id in passiuū
 participium, præsertim ubi in accusatiuū foret tran-
 situs, autores uertunt. Succedit hic casus 4 præposi-
 tionibus, Ad, ut Cic. Hic autē locus ad agendum am-
 plissimus, ad dicendum ornatissimus est uisus. Inter, ut
 Verg. Et inter agendū Occursare capro, cornu ferit
 ille, caueto. Verum post hanc præpositionem, aliquan-
 do participiale hoc transitū in aliud facit, propterea
 quod in passiuum participium mutari raro solet. Liu.
 Et ipse inter spoliādū corpus hostis, ueruto percussus.

Idē, Inter accipiendū de suis commodis rationes. Ob,
 ut Cic. in primo Verrin. A quo pecuniā ob absoluen=
 dū hoc acceperas iureconsul. 48. Dig. Lege Iulia re=
 petundarum tenentur, qui quum aliquam potestatem
 haberent, pecuniam ob iudicandum, uel non iudican=
 dū decernendumue acceperint. Ante, ut Verg. Nanq;
 ante domandum, Ingentes tollent animos.

Alterius generis in dum finiti duplex est transitio.
 Altera in datiuum à quocunq; uerbo genus hoc sit de
 ductum, ut Vigilandū est a nobis, seruiendū est mihi,
 Gaudendū est illis. Altera uerbi, à quo ducitur pro=
 pria, ut, Seruiendum est mihi amicis. Gaudendū est no=
 bis hac re. Utendū est mihi hac ueste. Hāc transitionē
 quae ab actiuis trahitur, rarius admittunt. Sed mutat
 potius eā autorū usus in participiū passiū, pro Alen=
 dū est canes, Alēdi sunt canes, dicētes rarissime aliter

Ablatiuū in Do, uerbi sui casum subijcit ad hūc mo=
 dum, Hos accusando, illos occidendo, totam ciuitatem
 labefactasti. Hic multis praepositionibus subijcitur, In
 ut. In denegando. Cic. pro Milone, Huius interfector
 si esset in consitendo. Et cum transitione. In tribuendo
 suū cuiq;. De, Cic. ad Att. Tu quid cogites de transe=
 undo in Epirū, scire sane uelim. E, uel Ex, ut defenden=
 do, quam ex accusando, uerior gloria comparatur:
 A, uel Ab. Cicero, Ex quo ardescit siue amor siue a=
 micitia, utrunq; enim dictum est ab amando. Et alibi,
 In quo isti nos iureconsulti impediūt, à discendoq; de=
 terrent. Cum, ut Quint. Sed ratio recte scribendi iun=
 cta

Et cum loquendo est. Pro, ut Plaut. in Aul. Heu senex, pro uapulādo hercle ego abs te mercedem petā.

Item accusatiuus in Tum uel Sum, qui post uerba motus adhibetur, ut Verg. Aut Graijs seruitum matribus ibo. Terentius, Cur te is perditum? Vergil. Suspenſi Eurypilum ſcitatam oracula Phœbi Mittimus. In illis enim, Do uenum, Do nuptum filiam & ſimilibus, latens ſubest motus, ut Hor. Spectatum admiſiſi riſum teneatis amici? Plau. in Aul. Coctū ego, non uapulatum dudum conductus ſum. Hoc participiale & per participium in rus, nonnunquam græco more effertur, ut Venio periturus, Venio oraturus. Et per participiale in Dum, uenio ad orandum.

Ablatiuus autem in Tu uel Su actiuius, à quo ſcilicet futurum participium trahitur, raro alias in uſu, absolute tantum legitur, ut Cato in re Ruſtica, Prius cubitu reſurgat, poſtremus cubitum eat. Plautus, in Menech. Obſonatu redeo. Statius in Achil. Quem nunc uenatu rediturum in limine primo.

At quæ à paſſiuis participialia ducuntur, omnia (quod ſciam) absolute leguntur. Subiungitur autem, quod in Di finitur, nominibus. Iuſtinus, Quod ad te imperator Antonine non tam cognoscendi, quam emendandi cauſa tranſmiſi. Idem, Athenas quoq; erudiendi gratia miſſus, pro Vt emendaretur, ut erudiretur. Rarum tamen hoc alias inuentu, niſi illud Cicero. in officijs, eiſmodi eſt, Ad rem autem gerundam qui accedit, caueat ne id modo conſyderet quàm illa re;

Accuſatiui in tum uel ſum conſtructio.

Ablatiui in tu uel ſu conſtructio

Participialium paſſiuorum conſtructio:

honestā sit, sed etiā ut habeat efficiēdi facultatē. Vbi uidetur efficiendi passiue dictū, atq; ad rē gerendam referri, Pro ut efficiatur, uel effici possit. Quum si ad hominē referas, uidetur desiderari pronomen, ipse, & alias nisi Vt pro quemadmodum, accipiat, non cōmode succedet uerbo, considero. Iā quæ sub illa figura prolata sunt, qualis est Plau. Nominandi tibi istorū magis crit, q̄ edundi copia. Et Cic. Dolebas tantā Stoicos nostros Epicureis irridendi sui facultatē dedisse. Et Cæsaris de bello Gall. Vsq; eo ut qui sub uale tenderent, mercatores recipiendi sui non haberent potestatem. Ter. Date crescēdi copiam nouarū. Lilius Nō uereor, ne quis hoc me uestri adhortādi causa magnifice loqui existimet, ipsum aliter animo affectum esse. Quis non uidet passiue significationis gerundi et pro ueterū sententia incerti generis et numeri esse

Accusatiuus in dum, qui post adiectiua locum habet, & post præpositionem, Ad. usurpatur, etiam absolute legitur. Sallust. In Iugurth. Pauca supra repetam, quo ad cognoscendū, omnia illustria magis magisq; in aperto sint, pro Vt cognoscantur. Item ablatiuius in do, qui uerba sequi citra præpositionem solet, ut Verg. Alitur uitium, crescitque tegendo. Idem Aegrescitq; medendo. Idē, Vritq; uidendo Fœmina. Idem, Cantando rumpitur anguis. Idem, Lentescit habendo Quint. Sed memoria excolendo, sicut alia omnia augetur: pro Cum uel dum tegitur uitiiū, Cum curatur aeger, Cum uidetur fœmina, Cū cantatur, Cum habetur

habetur, Cum excolitur. Varro tamen de re Rustica, uidetur præpositionē addidisse in illo, Quam, paucissimos reliqueris, tam optimi in alendo fiūt propter copiam lactis. Et Colum. Atq; ita cū suo cespite planta eruatur, qui cespes in eximendo ne soluatur.

Accusatiuus in Tum uel Sum, passiuē nō legitur, nisi fortasse aut à talibus uerbis, cuiusmodi est Vapulo, ut in supra posito Plauti exemplo, Coctum ego non napulatum dudum conductus sum. Aut ante infinitum iri, in talibus, quale est illud Teren. Qui postquam audiverat non datū iri uxorem filio. Et Quint. Reus paricidij, quod fratrem occidisset, damnatū iri uidebatur.

At ablatiuus in Tu uel Su, ferē semper passiuē accipitur ac nomina sequitur, ut, Res digna memoratu. Verg. Nec uisu facilis nec dictu affabilis ulli. Sal. Optimum factu ratus fortunā bello tentare: pro, Quæ memoretur, qui uideatur, quod fiat. Et si recte scriptū est dictu affabilis, non dicto: pro, Qui conueniatur, siue affetur communi genere.

Participiale uero nomē, quod per Dus finitur, datiuum agentis personæ plerunq; postulat, ut, Frater est expectandus mihi. Et restat Chremes, qui mihi exorandus est. Raro ablatiuum cū præpositione, ut Cic. Neq; enim quæ tu propter magnitudinem & animi & ingenij modorate fers, à te non ulciscenda sunt etiam, si non sint dolenda.

FINIS LIBRI IIII.

THOMAE